

ERDÉLYI LAPOK

Főszerkesztő
DR. PAAL ÁRPÁD

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Belföldön: Egész évre 600, félévre 400, negyedévre 210, egy hónapra 60. Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 12 P, egy hónapra 4 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Főmunkatárs
GYÁRFÁS ELEMÉR

Krisztus, vagy Robespierre?

A franciaországi események, bár nem jöttek váratlanul, méltán megdöbbentették a világ közvéleményét. Barrikádharok folytak le Párizs gyönyörű főútvonalain s mintha a XVIII. század eseményeit ismételné meg a történelem. A tüntetés, amelyik barrikádokat emel, épületeket gyújt fel s szembeszáll a karhatalommal, hogy az tankokkal kényszerüljön levérni a tömeget, már több mint tüntetés és a forradalmi megmozdulások határmezsgyéin jár.

Igaz, hogy a párizsi nép ma is könnyen lobban és gyorsan feltépi az utcaköveket, hogy, mint Thermidor 9-én, a jobb- és baloldal összemérje erejét.

A tüntetések, a forradalmi megmozdulások csaknem egyidősek az emberiség történelével, hiszen mindig voltak kizsákmányoltak és kizsákmányolók, akik megfélelkezve Krisztus tanításáról, egymás elnyomására törekedtek — egymás szeretete, együttműködése és felsegítése helyett. Barrikádok sem Párizsban emeltek először, hanem a Kr. előtti időkben az alexandriaiak éltek ezekkel a harciszközökkel. Mégis, a barrikádharok a francia s főleg a párizsi forradalmi harcokban jutott jelentősebb szerephez.

Franciaországban 160 évvel ezelőtt robbant ki nagyobb mértékben először az elnyomott nép elkeseredése. 1774-től a nyomorgó tömegek éhséglázadásai mind sűrűbben ismétlődtek, hogy végre 1784 július 14-én a Bastille megostromlásával s bevételével robbanjának ki. Ez volt a nagy francia forradalom, amely 130 évvel ezelőtt, 1804 május 18-án, Napoleon császárrá koronázásával fejezte be körülményeit.

1830 július 27—29 között tört ki a híres júliusi forradalom, amely elől X. Károly francia király Angliába menekült.

1848 február 21—24 között a még híresebb februári forradalom robbant ki, amely ismét proklamálta a köztársaságot, — de a második köztársaság sem volt hosszú életű s III. Napoleon katonai puccsal császárrá koronáztatta magát. De a porosz háborúban, Sedannál kapitulált a francia sereg — s Párizsban ismét kikiáltották a köztársaságot.

1870 óta a harmadik köztársaság korát éli Franciaország, ahonnan kiüldözték a hajdan erős katolicizmust és Robespierre szelleme inkább uralkodott a tömegen, — mint Krisztus tanításai.

Az elnyomott, kizsákmányolt népet mindig könnyű volt szélsőséges tanok szolgálatába hajtani, főleg Franciaországban, ahol a hadi nagyipar határt nem ismerő kapzsisága maga szolgáltatta a lehetőségeket az utca fellázításához. És a Robespierrek mindig kapva kaptak az alkalmon, hogy ha másként nem, ártatlanok vértanúságával érjék el céljaikat.

Krisztus meghalt az Emberért, az elnyomottért, a szegényért, — a Robespierrek a barrikádokon lemészárolt szegények és elnyomottak tetemein igyekeznek hatalomra jutni.

Gallia fölött ma nehéz felhők szállnak. Mintha a történelem ismételné önmagát. S az ember, aki az események figyelése mellett tekint a jövőbe, aggódva kérde: ki következik most Franciaországban? Robespierre, vagy a feltámadt Krisztus? (h.)

A halottak kormányt buktattak Franciaországban

Az utca forradalmi hangulata lecsillapítására a Daladier-kormány benyújtotta lemondását

Negyven halott és több ezer sebesült az összeütközések áldozata

Párizsból jelentik: Daladier szerdán délután 3 órakor megjelent az Elysée palotában és Lebrun elnöknek benyújtotta lemondását.

Az alig egyhetes kormány lemondása a kormány kebelében és a radikális pártban felkavarodott súlyos ellentétekre és meghasonlásokra vezethető vissza. A kormány több tagja ugyanis nem helyezte Frot belügyminiszter erőlyes javaslatait és a rendőrség tulságosan erélyes magatartását a szerdára virradó éjszaka lefolyt tüntetésrel szemben. A kormánynak ezek a tagjai nem akartak osztozni a véres események felelősségében. A kormány ilyenformán két táborra oszlott: az egyik csoport Frot belügyminiszterrel együtt erélyes kintartásra biztatta Daladiert, a másik csoport pedig tiltakozott a tulságosan kemény eszközök, főleg a fegyverek használata ellen. Chappedelaine (balold. rad.) tengerészeti miniszter és Bardon (balold. rad.) államtitkár már szerdán délelőtt beadta lemondását, annak a tüntető kifejezésére, hogy a kormány rendesináló erélyessége miatt nem vállalja a felelősséget.

A miniszterelnök pártjában, a radikális szocialista pártban is sokan vannak, akik úgy találták, hogy a tüntetők ellen szerdára virradó éjszaka elrendelt intézkedések túlerélyesek voltak. Ezt a felfogást főleg Malvy, volt belügyminiszter juttatta kifejezésre. Amikor aztán hírek keringtek arról, hogy Paul-Boncour hadügyminiszter is a lemondás gondolatával foglalkozik, Daladier magához kérte a két leg-

nagyobb kormánytámogató párt: a radikális szocialisták és szociáldemokraták vezetőit, Herriot- és Léon Blumot, akikkel a kamara folyosóján hosszasan tanácskozott. Ugy Herriot, mint Léon Blum arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a kuvargó kedélyeket csak a kormány távozása csillapíthatja le. Ugyanezt a véleményt hangoztatta a szenátus és a képviselőház elnöke is. Daladier erre elhatározta lemondását. Összehívatta a kormány tagjait, de végül már be sem várta érkezésüket, hanem az Elysée-palotába sietett és Lebrun elnöknek benyújtotta lemondását.

A kormány nem vállalja a további vérontást.

Amikor az elnöki palotából távozott, az újságíróknak a következőket mondotta:

— A kormány számolva a helyzettel, a jelen viszonyok között nem hajlandó olyan intézkedéseket tenni a rend fenntartása érdekében, amelyek esetleg újabb vérontásra vezetnek. Nem akarja a tüntetésekkel szemben a katonaságot sem igénybe venni. Nem marad tehát más hátra, mint távozni.

A radikális szocialista párt egyrészenek a kormány ellen irányuló hangulatát főként az idézte elő, hogy Frot belügyminiszter, amikor látta, hogy a rendőrlégénység kezd kimerülni, két gyarmati ezredet vonultatott ki a tüntetők ellen. Az elnöki palotát is gyarmati katonákkal őriztette.

Doumergue volt köztársasági elnök vállalja a pártokfölötti kormány alakítását

Daladier lemondása után Lebrun elnök azonnal telefonált a vidéken tartózkodó Doumergue volt köztársasági elnöknek és felkérte, vállalja el a kormányalakítást.

Doumergue eleinte — magas korára hivatkozva — ki akart térni a megbízatás elől, de hosszas rábeszélés után mégis elvállalta, s közölte Lebrun-nel, hogy azonnal vonatra ül

és csütörtökön reggel Párizsba érkezik. Valószínűnek tartják, hogy Doumergue még a csütörtöki nap folyamán megalakítja pártonfelüli kormányát. A volt elnököt a jobboldali pártok vezetői is kérték, hogy vállalja el a kormányalakítást. Kijelentették, hogy ha nem alakul meg egy becsületes jobboldali kormány, úgy a jobboldal kivonul a parlamentből.

Ismét megrohmozták az elnöki palotát

— A volt frontharcosok fegyveres fölvonulással fenyegetőznek —

Az utca hangulata még mindig tüzes. Szerdán ismét nagy tömegek vonultak fel, de csak kisebb összecsoportosításokra került sor. A tüntetők megkergettek és közúton árasztották el egy rendőrszázadot. Az utca ennek ellenére most már nem nyújt forradalmi képet. A tüntetések csütörtökön már inkább csak az előbbi éjszaka véres eseményeinek utóhullámaiként jelentkeznek. A tömeg ismét megrohmozták az elnöki palotát, de ez alkalommal is sikertelenül. Az éjszaka folyamán többhálvált voltak

dulakodások, de haláleset már nem fordult elő. Rolland szenátort a későesti órákban a tüntetők levelköztették és véresre verték.

A frontharcosok elkeseredett hangú memorandumban fordultak Lebrun elnökhöz, bejelentve, hogy összeverték őket és többet megöltek közülük, noha ők fegyvertelnek voltak. Ha az elnök nem teremt rendet, fegyversen vonulnak fel.

"Tudósítások" (h.)

Ha zsíros és pattanásos az arcodra,

használjon Floreal győgyudert!

Puder alá tegyen 1-es számú FLOREAL-kromet. Kapható minden jobb szaküzletben.
Ha nem kapná, írjon.

Vezérképviselő: DROGÉRIA „CENTRALA, Oradea. Telefon 6-56.

Rabszolgasorsba kerültek az erdélyi magyar kivándorlók Braziliában

Magyar — magyar ellen küzdött a forradalom idején. A mocsárláz áldozatai lettek az erdélyi kivándorlók tízezrei

Brasov. Saját tud. A Cenk alatti szép városból ezeltől tízévvél elindult Braziliába Hadnagy Árpád érettségizett, lélekerős fiatal ember, akinek szervezete bírta a lázakat és a klimát. Most egy napra hazajött szülővárosába és küzdelmes tiszteletéről s a kivándorolt magyarok szomorú sorsáról a következőket beszélte el:

— 1923 tavaszán indultam Délamerikába. Régi kalandvágyamat akartam valóra váltani, amikor vándorbotot vettem a kezembe. Amszterdamban ültem hajóra abban a reményben, hogy jövőm nem lesz olyan bizonytalan, mint amilyen kilátástalan volt Brasovban a helyzetem. São-Pauló melletti kávéültvényeken kaptam először munkát. Majd az ingyen adott mocsaras és bozótos ösrengetegben dolgoztam, amely három évi megfeszített munka után a sovány, mindennapi kenyeren kívül nem adott semmit. Lassan múltak a hosszú és kínos napok Brazília rejtett idegenségében, amelynek nyomorát akkor közel tízezer magyar viselte. Idegesség és megnemértés volt mindnyájunk osztályrésze. Számos levelet küldtem az erdélyi és magyarországi lapoknak, amelyben részletesen leírtam a braziliai állapotokat, kérve, hogy tiltakozzanak a kivándorlók ellen, amely évről-évre ijesztő arányokat kezdett ölteni. Egyes lapok foglalkoztak is híradással, azonban kísérletük meddő maradt. Évről-évre több lett a magyar bevándorló és nagyobb a nyomorúság.

— A kivándorlók csapatai az ígért ingyen föld reményével érkeztek a tengerpartra. Az ígértet az állam legtöbb esetben nem teljesítette, ha igen, akkor mocsaras, vagy bozótos területet adott, amelynek a megművelése lehetetlen volt. A legtöbb magyar aztán kávé-

ültvényekre szegődött napszámosnak, ahol nyomorúságos éhbéért dolgozott, hogy éhen ne haljon.

Hadnagy Árpád halkan folytatja tovább beszámolóját.

— Rettenetes dolgoknak voltam tanúja. A kávéültvényeken mint rabszolgákkal bántak velünk, akiknek sorában rengeteg volt az aszszony és a gyermek. A trópusi klímát megfizeteltes sorainkat. A legtöbb rabszolgamódon dolgoztak, hogy letörlessék hajójegyük árát. Ezeknek a sorsa volt a legborzasztóbb, mert gazdájukhoz voltak kötve. Aki elment anélkül, hogy adósságát kifizelte volna, mint szökevényt kerestették.

— A városba özönlő bevándorlók sorsa még rettenetesebb volt. Sohasem fogom elfelejteni a következő jelenetet: Ez még São-Paulóban történt, amikor ezrevel érkeztek a bevándorló magyar földművesek, akik között rengeteg volt az erdélyi. Ekkor munkát lehetetlen volt találni, pláne annak, aki az anyanyelvén kívül nem beszélt más nyelvet. Hónapokig lézengtek minden kereset nélkül, úgyhogy koldulni voltak kénytelenek.

— E csoport tagjaitól hallottam, hogy a kivándorlókat valóján Herberger nevű vállalkozó kezdeményezte, akinek Déván volt irodája. Ez az előhúskereskedő sorra járta Erdély falvait és fűt-fűt ígért azoknak, akik a tengerentúlon akartak szerencsét próbálni. Az „angyalföld”-ről szólt — de soha be nem tartható — ígért mindig megtette hatását. Herbergernek az üzlete folyeszen ment.

— 1929 őszén Bolíviába mentem, majd Santosban dolgoztam. Később visszamentem São-Paulóba, ahol mint rendőr kerestem meg a kenyeremet. Ez még tisztességes munka volt.

Gondolatok a Monte Pinciön

Írta: Lendvai István.

Állsz a Piazza del Popolo fölött és nem tudod: a tér hatalmas ovális öblében gyönyörködje tovább, amint eléd tárul az az óriási obeliszk körül, amely egykor III. Ramzesz fáraó idején Heliopolisban állt a Napisten templomában és amelyet az acliumi tengeri győzelem, tehát ama szépséges Kleopátra és a szerelmes Antonius hajóhadának pusztulása után a diadalmas Octavianus Augustus hozatott át a Circus Maximus számára. — vagy Rómának azt a felséges panorámáját szemléljed-e, amely eléd bontakozik innen a Monte Pincióról a San Pietro kupolájával és a vatikáni kertekkel a látóhatáron?

Amíg onnan a Piazza del Popolóról ide felsétáltál, ismét kísérteties pillanataid voltak a ragyogó zöld fák között, s a gigászi és apró antik-szobrok és szobormaradványok mellett ismét az rémlett fel benned: vajjon hogyan hatna rád mindez, ha semmiféle adat útba nem igazítana felédük, ha semmiféle történelmi évszám és név nem befolyásolná hangulataidban? S mégis milyen romántlóan szép

• Művelő Lendvai: Róma torzai alatt a könyvtől.

gyönyörűség az emberben az, hogy nevek és számok vakai rácsain át próbál bekandikálni elmúlt évszázadok életébe, levegőjébe, hangulataiba, milyen édesfájdalmas erőlködéssel igyekeznék fölidézni a fölidézhetlent! Mert hiszen nem lehet 1929. vándora semmiféle mágius módon kortársá mondjuk a césárak Rómájának és vég-ó eredményben hiú marad minden hangulat itt, a Monte Pincio nyugodalmas, illatos sötányain, amelyek most is délelőtti sítahelyi fényesfeketé gepkocsikon vagy kényes lovak fogatan körülkocsikázó gazdag uraknak, hölgyeknek, mint ahogyan az előkelő Róma „földi paradicsoma” volt ez a nyuged kétezer évvel ezelőtt is, ama nagyszándori magaslatokról kertjeinek uri magányába zuhant bukott nagyvezér, Lucullus idején, vagy nagyszázeve is, a Mediciék fényes napjában.

Valóban: 1929 novemberi napja sül ezen a délelőtiön, mögötted az olasz történelem, irodalom és művészet nagyságainak mellészobrai meláznak és a babérkoszorús Dante-fejre az élet szakadatlan frissességével mosolyog rá az a két göndörfejű olasz bambino, akik épúgy nem tudják, hogy a pokoljáró, mennyekbetörő középkori titán aromás mered rájuk babérkoszorúsán, mint az a két szürke szamaracska az a két asinello, amely az ő kordéjukat húzza vidáman, engedelmesen, egynéhány centesi-

Emberséges zsoldot és három rend egyenruhát kaptam. Sajnos, nem sokáig tartott a jólét. Az ültvényeken szerzett mocsárlázam kiújult és betegen feküdtem a kórházban. A betegség felemésztette csekély pénzemet, amelyet hat éven keresztül azzal a reménnyel gyűjtöttem, hogy hajójegyet veszek és Erdélyre visszatérek.

— A rendőrségen nem kaptam vissza állásomat, kénytelen voltam újra a kávéültvényre menni. Santosban közel háromhónapig dolgoztam egy spanyol ültvényes birtokán, amikor újra erőt vett szervezetemen a trópusi láz. Napokig feküdtem eszméletlenül. Egy néger napszámosársam ápolt hűségesen, mert gazdám nem volt hajlandó kórházba szállíttatni.

— Hosszú betegség után gyalog indultam Rio de Janeiróba, ahol mint pincér, kőműves, később újra mint rendőr kerestem meg a mindennapit. Ekkor kiütött a forradalom. Ez már a harmadik volt, amit az új hazában átéltem. Zsoldos katona lettem, mert nagyon jól fizettek. Minden epkézláb-ember katonának sietett, hogy a munkanélküliségtől szabaduljon, amely Braziliában ekkor már szokatlannul nagy arányokat öltött. A katonaságnál rendkívül sok volt a magyar, az en századomban tizenhat erdélyi férfi szolgált. Voltak egyes századok, ahol meg a vezényszó is magyar volt.

— Ugy a forradalmi, mint az ellenforradalmi csapatokban is magyarok szolgáltak, aminek az lett a tragikus következménye, hogy gyakran magyar magyar ellen harcolt.

— A forradalom után a meglakartott pénzen Uruguay fővárosába, Montevideoba hajóztam, ahol a városi építkezési hivatalban, később a közmunkaügyi igazgatóságnál nyertem elhelyezést. Ez utóbbi hivatalban közel két évig dolgoztam nagy örömmel, mert számos honfitársamnak lehettem segítségére. A múlt év tavaszán igazgatósági titkarnak nevezték ki, ami nagyon jó pozíciót jelentett.

— Tizenegy év után először jutottam abba a helyzetbe, hogy hazatérhessek a Kárpátok bércei közé, ha egy napra is.

— Egy napra?

— Igen. Holnap Budapestre utazom, ahol családi ügyeimet kell rendeznem. Két hétig maradok Pesten, majd Franciaországba megyek, ahol a főnökömmel kell találkoznom. Ugyanis ő Franciaországból vándorolt ki Braziliába.

— Azoknak, akik kivándorolni akarnak — mondotta Hadnagy Árpád, búcsúzás közben — az Erdélyi Lapok-on keresztül azt üzenem, hogy hallgassák meg az ősi föld szavát, amelynek ezereves hantján, ha küzdelmesebb is, de boldogabb az élet, mert itthon van!

Paulusz Ferenc.

mért, amit az a szakállas olasz bácsi fog hazavinni a maga szegény, de nyilván ep ilyen göndörfejű bambinóinak. Valóban: mit neked az az emlékezés, hogy egykor itt a Pincio akkori kertjei között vetette végét életének Claudius még parancsára a világ egyik legromlottabb asszonya, Messalina? Minek meláznod azon, hogy valamikor itt a közelben állott a Julius Caesar fehér márványsírja, Augustus hatalmas bronzszobra, a nagy császára, akinek múzeumában Goethe idején még bikaviadalokat rendeztek Róma népének gaudiumára, ma pedig muzsikusok hangversenyeknek benne? Minek elgondolkoznod azon, hogy innen vették ki egykor hamvvedrekből a szörnyeteg Néro hamvait ezerszázadei pihenésük után és szórták szélnek, hamvvedrekből pedig sőt mértek a Kapitólium piacán és hogy itt emlékedett egykor viharosfényes életének alkonyán az egykori keleti hódító, Mithridates bukott legyőzője a gazdag, nyenc és bölcselkedő Lucullus, akinek pompás kertjei, a Horti Luculliani, itt virultak valamikor és akoról ugyan ki emlegeti ma, hogy ő hozta keleti hadjárataiból Európa földjére az első eszeregyelát? Minek törődni a fejedet azon, hogy merre szárnyalt osillegvilágokat járó elméje Galileónak, a XVII. század Keplerrel lélektestvér tudósának, — aki ugyan soha nem dobantott lábával az inkvizíció előtt, soha az

A sze...
netei ism...
Concorde...
akarta osz...
adtak le...
tűntető vo...
tották a...
Hasonló t...
Royal-tér...
szólnak.

A sze...
sebesülte...
Megközel...
sültről be...
fekszik.

(Páriz...
este letar...
élesrefent...
Iglesinek...
csak anny...
tikusok a...
feljegyzés...
sorban F...

◆◆◆◆◆

A világ...
ott feks...
szen bel...
hogy az...
tengeral...

„Eppur s...
jeintését...
internáltj...
úri palot...
a bukott...
sík had...
kegyes é...
dora vilá...
zikai Nap...
az emlék...

Mind...
repülőgép...
jainktól...
új történe...
mára? S...
napfényes...
pésnyire...
sa! kísé...
„Teatro C...
az öklöm...
lokán és...
ulánzatán...
esontot a...
budapesti...
színház...
dős nagy...
itt Lucul...
ciek, Mic...
rokokó u...
Teatro C...
ők ágálta...

(Tudósításunk folytatása az első oldalról.)

A szerdaesti tüntetések leghevesebb jelei ismét a Champs Elysées és a Place de la Concorde-on játszódtak le. A katonaság szét akarta oszlatni a tüntetőket, de azok sortűzet adtak le. A Concorde-téren ismét több ezer tüntető vonult fel. Máglyába rakták és felgyújtották a fapadokat és kitépott fakorlátokat. Hasonló tüntetések voltak a Madelaine és a Royal-téren. A jelentések újabb 300 sebesültről szólnak.

A szerdára virradó éjszaka halottainak és sebesülteinek száma még mindig bizonytalan. Megközelítőleg 40 halotról és több ezer sebesültről beszélnek. Ezek közül 600 kórházban fekszik.

Merényletterv a belügyminiszter ellen. — Általános sztrájk.

(Párizs). A parlament épülete előtt szerdán este letartóztatták egy gyanús férfit, akinél élesre féműtört találtak. Mint kiderült, José Iglesiasnek hívják, spanyol származású. Eleinte csak annyit vallott be, hogy magasrangú politikusok ellen merényletre készült. A nála talált feljegyzésekből azonban kiderült, hogy első sorban Frot belügyminisztert akarta megölni.

A szakszervezetek szerdán gyűlést tartottak, hogy döntsenek az általános sztrájk kiáltása tekintetében. A postai alkalmazottak már sztrájkbaléptek és csatlakoztak hozzájuk a gáz-, villany- és vízművek alkalmazottai is. A

letartóztatások még tartanak. A rendőrség azonban már enyhébbkezű, mint a múlt éjszakai tüntetésekénél. Viszont a kommunisták erősen agítálnak.

Az általános szakszervezeti szövetség elhatározta, hogy hétfőn 24 órás általános sztrájkot rendeznek.

Sikerrel biztat Doumergue kormányalakító vállalkozása

— A francia trónkövetelő kiáltványa a királyság visszaállításáról —

Párizsból jelentik: Doumergue volt köztársasági elnököt a déli órákban várják Párizsba. A volt elnök az éjszaka folyamán intervjút adott a L'Intransigeant munkatársának.

— Meggyőződésem. — mondotta. — hogy mindent rendbe lehet hozni, de ehhez szükséges, hogy a kamara a maga részéről mindent megtegyen az egység kialakulása és a feszültség enyhülése érdekében.

A csütörtök reggeli lapok csaknem kivétel

nélkül a nemzeti egység kormányát sürgetik.

A szenátus elnöke, Jeanneney, hogy Doumerguenak megkönnyítse a kormányalakítást, telefonon közölte a volt elnökkel, hogy magára vállalja a pártvezérekkel folytatandó tárgyalásokat. A kamara elnöke is hasonlóképpen tárgyalt. Az államférfiak valamennyien megígérték, hogy támogatni fogják Doumerquet, kivéve a szociáldemokratákat és a többi baloldali szociálistákat.

Guise herceg, a francia trónkövetelő, az Action Française közvetítésével a következő felhívást intézte az ország népéhez:

— Most láthatjátok, hova vezetett benneteket a hatvanévi köztársasági uralom és politikai pártoskodás. Utótt az óra, hogy csatlakozzatok a monarchista alapelvhez, amelyen Franciaország nagysága évszázadokon át nyugodott. Csak ez biztosíthatja a rendet, békét és igazságot.

Öttagú direktórium a pártvezérekből, vagy parlamenten-kivüli kormány

Párizsból jelentik: Doumergue csütörtök délelőtt 10 órakor megérkezett Párizsba és azonnal megkezdte kormányalakítási tárgyalásait. Politikai körökben úgy tudják, hogy az új kormány 5 tagból fog állni és csak úgynevezett direktórium lesz, amelynek tagjai: Doumergue, Tardieu, Herriot, Laval és Chauvins lenne.

A másik verzió szerint Doumergue parlamenten kívüli személyiségekből akarja megalkotni a kormányt, amelynek legfeljebb néhány szenátor lenne tagja. Csaknem bizonyosra veszik, hogy ebben az új kormányban Chiappe lesz a belügyminiszter.

Német tengeralattjáróroncsok az angol partokon.

A világháború óta tizenöt év telt el és a cornwaldi partokon, Falmouth mellett még mindig ott fekszik hat német tengeralattjáró roncsa, amelyeket kagylók és tengeri csigák már egészen beleptek. 1919-ben egy angol cég megvásárolta ezeket a roncsokat, kiderült azonban, hogy azok elszállítására sokkal többre kerül, mint amennyit fémalkatrészeik megérnek. Ezért a tengeralattjárók továbbra is ottmaradtak, a falmouthi látogatók örömeire és szórakoztatására.

„Eppur si muove!” utólag költött dacos kijelentését meg nem tette, — mikor kénytelen internáltja volt a toscanai követ, Guicciardini úri palotájának itt a Pinción? Mit boronganál a bukott Lucullus sorsa mellett akár ama másik hadvezéren, Balizariúsn, aki a szép, kegyes és kegyetlen bizánci császárnő, Theodora világhódító kegyence volt, akár ama korzikai Napoleonén, akinek ugyancsak itt lebeg az emléke?

Mindez hol van már innen, ezektől a mi repülőgépes, felhőkarcolós, géptitános napjainktól, amelyek válságaiban, ki tudja, milyen új történelem vajdúik ismét új emberek számára? S hol van mindez csak ettől a szelid napfényes délelőttől is, amelyben néhány lépésnyire innen a gyermekek serege ujjongással kíséri a bábszínház óriási eseményeit. „Teatro Cardoni” — ez a felirás büszkélkedik az öklömnyi festett ládikó, a bábszínház homlokán és a „világot jelentő deszkák” miniatűr utáztatán úgy veri most a csinytevő rossz eszót a megtorlás bunkója, mint valahol a budapesti Népligetben a „Vitéz László” bábszínháza” pódiumán Vitéz László a fehérlepedős nagy ellenséget, a Halált. Mit kísértének itt Lucullusok, Messalinák, Caesarok, Medici, Michelangelók, Borgiák, reneszánsz és rokokó urak, dámák, hiszen mit tudni nem rokkói voltak-e a színpad is, amelyen Teatro Cardoni volt-e a színpad is, amelyen ők álltak s amelynek függönyén épűgy meg-

jelent a nagy, egyetlen szó, amely itt a bábok színpada előtt is a befejezést jelenti a gyermekeknek, hiába fájditja meg az ő folyton új és új képekre, izgalmakra szomjas szívecskéjüket a könyörtelen egyetlen, de nagy szó: „Fine”.

S mégis, mintha ez volna éppen a keserű-édes fűszere az ilyen sétának idefönn a Pinción és minden magános sétának itt az Örökvárosban, ahol évezredekben kell gondolkodnod, ahol történelmet sugároz minden ködarab és minden utcator, és éppen az a nagy leckéje a szakadatlan létnek, hogy Dante szigorú arca előtt szamaraeszkák ügetnek és évezredek nagysága ott reszket a bábszínház körül, amely felé messziről odafehérlik a San Pietro évszázados kupolája.

Sétálgatsz a Pinción. Megérted azt a vénhedt Lucullust, aki sok csalódása után itt elmélkedett egykor a régi Róma egyik legválságosabb korszakában a világ hiúságáról bíborfényű római alkonyatokon, vagy talán éppen ilyen szelid novemberi délelőttökön. Mélázol mindazon, ami itt, a Monte Pinción valamikor előrvényelt az élet kavargásaival és mindez nem tör össze. Mindez mögötted van és úgy nézel ebből a véres-fájdalmas háttérből a nyüzsgő Piazza del Popolóra és a Vatikán ide-ragyogó kertjeire, mintha egy nagy mozgókép olvezetéből jöttél volna idekönyöklölni a ter-

razza mellvédjére. Tudod, hogy e földgolyón járnak Dantek is, de körülöttük még többen apróbb-nagyobb szamaraeszkák és tudod, hogy egyszer mindenki életének Teatro Cardoniján összecsapódik a függöny és megjelenik rajja egyetlen szó: „Vége”. És mindez nem sujt le, bár az imént némán zokogtál is belül és hiába kísért mögötted a sötétbátatú Leopardi arcma, a kétségbeesés költője, nem átkozódsz, hanem frissen, derűsen készülsz továbbmenni narancsfák, ciprusok és kötölgyek közt le a zengő, eleven Rómába.

Miért? Mert minden sírkövek és világomlások után odaértél ismét a forráshoz, amely örök. Mi ez a forrás? Szent Ágoston sem tudta, Goethe sem tudta másképp nevezni, mint: Gratia Dei. — Isten kegyelme. Az az ajándék, amely rádszállhat a Pincio illatos sétányain épűgy, mint a Santi Quattro Coronati domínikánájának feledhetetlen szépséges, csöndes kolostorudvarán ott a Celimontana közelében, vagy akár egy száguldó expresszvonat forró, olajos mozdonyán. Az Isten-élmény, amely föléberagadja szellemedet minden koroknak és világoknak, az élet szakadatlan áradatába sodor bele minden mauzóleum és bábszínház mellől, a hitnek fényességével vezet évezredek hamvain és új évezredek elé énekeltet veled Tedeumot a Monte Pincio napfényes, illatos magaslátán.

Vasárnap este lesz a Katolikus Kör bálja. Már befejezéshez közeledik a rendezés munkája. Kezdenek kibontakozni a bál körvonalai. Ha az előjelek nem csalnak, úgy a Katolikus Kör bálja sokáig élénk emlékeztetőben fog élni azoknak, akik azon résztvettek. A régi békebeli bálók hangulatát igyekeznek a több mint 50 tagú rendezőgárda megteremtési és ez valószínűleg sikerülni is fog. A szigorúan zártkörű elit mulatságot izléseken összeválogatott műsor vezeti be. **M. Antalffy Margit** kiváló táncnánő rendezésében a **nizzai karnevál kerület** bemutatásra. A karnevál kerületben változatos tánc és énekszámokban gyönyörködhetik a közönség. Angol steep, magyar tánc, biedermeier jelenet, román tánc, valcer szóló, kínai jelenet, bécsi-valcer szóló, pierette, piero, rokokó, magyar kettős, spanyol tánc, orosz tánc, táncduette, s. b. váltakoznak gyors egymásutánban. Műsor után a bált 12 nyitópár nyitja meg. A zárórarendelt felfüggesztése folytán **tánc reggelig.** A bálon állandóan két banda fog játszani. A bálteremben dzsez, míg a földszinti helyiségekben kitűnő cigánybanda. A bál jótékony célját tekintve, a **büffét** is **közadakozásból állítják össze.** A rendezőség kéri mindazokat, akik a büfféhez hozzájárulni akarnak, hogy adományait vasárnap délután 2-4-ig a Katolikus Kör háznagy irodájába eljuttatni sziveskedjenek.

A világlítási áramdíj leszállításáról, a munkaviszonyokról szóló törvény és a munkaszüneti törvény módosításáról tárgyalt az oradeai Csarnok elnöksége. A Kereskedelmi Csarnok elnöksége szerdán este tartott ülésén, amelyen **Farkas István** elnökölt, a kereskedőosztályt érdeklő igen fontos kérdésekről tárgyalt. Dr. **Fried János** főtitkár több városi kérdéssel tett jelentést s ennek során előterjesztette azt a memorandumot, amelyet a csarnok szándékszik benyújtani a város vezetőségéhez a kereskedők által fizetett világlítási áramdíj leszállítása érdekében. A csarnok a beadványban hivatkozik arra, hogy február hóban lejár a hatálya a múlt évben kötött egyezménynek. A város vezetősége részéről ekkor azt az ígéretet tették a kereskedőosztály képviselőit, hogy az év lejártával újra tanulmányozás tárgyává teszik az áramdíj további leszállításának kérdését. Hivatkozik a beadvány arra, hogy időközben a gazdasági viszonyok még nagyobb mértékben romlottak és az üzleti forgalom nagy visszaesést mutat, amiért is a jelenlegi áramdíj a lecsökkent forgalommal szemben túl magasnak mutatkozik s ezért a csarnok újabb leszállítást kér. Az elnökség a tiltkari előterjesztést elfogadta. Átért ezután az elnökség a munkaszüneti törvény módosításának kérdésére, ezután pedig a munkaviszonyok szabályozásáról szóló törvény módosítását tárgyalták. A vita befejezése után **Farkas István** elnök összegezte annak eredményét s ennek megfelelően dolgozzák ki a Kereskedelmi Csarnok memorandumát, amelyben arra törekcsenek, hogy a törvény módosítása alkalmával ki legyenek küszöbölve egyrészt a jelenlegi törvény túlzott intézkedései, másrészt pedig azok a részletek, amelyek nehézséget okoztak a kereskedőknek és az alkalmazottakkal szemben sok vitára szolgáltatott okot.

HEYMAN SZINKÖR

Cárevics

Eggerth Márta, Georg Alexander,
Otto Wallburg, Ida Wüst.

**Új zsurnál! Vasárnap délelőtt
kettős maliné!**

A BTC jelmezes táncestélye. A BTC folyó hó 13-án, húshagyó kedden nagy jelmezes és álarcos táncestélyt rendez az NSE Otthonban, amelyre ezután hívják tagjait és azoknak vendégeit.

Kik szerepelnek a Legényegylet vasárnapi kulturdélutánján? A Legényegylet farsang vasárnapján délután 5 órai kezdettel rendezi meg hetedik kulturdélutánját, amelyen **Brösztel Lajos** váradolaszi apátplébános tart érdekes előadást az alföldi lakodalmakról. **Fodor Viola** egyik legszebb novelláját olvassa fel. **Hoscieslávsky Kázmér** énekel. **Stoll Béla** farsangi tréfákat ad elő. **Viezer István** Váradi Antal Regina coeli melodramáját szavalja zongora-, ének- és harmóniumkísérettel. Ezenkívül **Borsi Manyi** táncnánő növendékei is fellépnek. A belépés teljesen díjtalan.

Vasárnap a Kat. Kör bálja a Katolikus Körben.

A Magyar Urleányok Klubjának nagyszerű teaestélye. Az NSE Otthonban szerdán este a teljes siker jegyében zajlott le a Magyar Urleányok Klubjának teaestélye. A terem szorongásig megtelt válogatott közönséggel, amely lelkesen ünnepelte a rövid, de nívós műsor minden egyes számát. Jazz-zenekar nyitotta meg az előadást, amelyet a leányklub kilenc tagja alkotott. Játszottak: **Soltész Ica, Békés Magdus, Jégh, Babus, Peredy Ády, Jakó Babi, Fodor Olgi, Fischer Klári, Sebők Ellus és Darabont Mici.** Temperamentumosan játszottak, kitűnő összetanulással. Nagy sikere volt **Kolontáry János, Gazdag Sándor és Török Károly:** Haecsek és Sajó alkalmi tréfájának. **Fekete Erzsike** gyönyörűen játszott magyar dalokat és operarészleteket xilofonon. **Darabont Mici** „Marlene Dietrich” utánzata. **Soltész Ica** zongorakísérete mellett méltán aratott sok tapsot. Végül a „Yoli Yocker állma” c. tréfás táncos jelenetet adták elő frenetikus sikerrel **Balogh Zoltán, Jégh Babus, Hegedüs Lulu, Fodor Olgi, Varga Imre, Jakó Baba, Szántó Dani, Georch Márta, Bordás L. László.** A francia négyes **Sebőné Kassay Magda** tanította be.

Mária királyné színház

Pénteken este fél 9 órakor:

NAPLEMENTE ELŐTT.
Méréselt helyárrakkal!

Szombaton délután 4 órakor
Vasárnap délután 3 órakor

TESSÉK BESZÁLLNI

Operett revü 10 és 17 leies helyárrakkal!

Szombaton este 9 órakor

CSIPETKE premierje

Az év legszenzációsabb operettje.

Az NSE legyőzte az Unió Klubot. Az NSE Klub—Unió Klub brídge versenyé tegnap fejeződött be az NSE Klub csapatának nagyszerű győzelmével. A verseny, amely egy négy teacse klubközi körmérkőzéses csapatverseny volt, igazolja az NSE Klub erős fejlődését a brídge terén. Az NSE csapata 3 győzelemmel nyerte el az első helyezést, mégpedig 22, 22 és 55 meccsponttal verve ellenfeleit. A csapatok felállítása különben a következő volt. Első lett az NSE A-csapata dr. **Demetrovits Elek**né—**Petrovics Mihály,** dr. **Blénessy Erzsébet**—**Pateuhány Miklós** párokkal. Második és harmadik helyezés az Unió Klubé. Unió Klub A-csapata: dr. **Fleischer Béla**—dr. **Denes Sándorné,** **Ballassa Dezsőné**—**Fekete József.** Második nap **Fleischer Béla** dr. par helyét dr. **Leipnik Sándor**—**Leipnik Sándorné** tölti be. Az Unió Klub B-csapata: **Rác István**—**Erődi Ernőné,** **Klein Andorné**—dr. **Kabos Béla** párok. Negyedik helyezés az NSE csapatáé: **Rimanoczy Lászlóné**—**Rimanoczy László,** **Haimann Béláné**—**Jakab László** párok. A verseny sikerült nívós rendezésének és leveletésének érdeme a **Kakas Istváné.**

Glecső tűzifa az ipartestületnél. Elsőrendű cserhasabfa házhozszállítva 240. bukksabfa 190. 10 kilogramm prima darabos vasaló bukksabfa 25 lei. Barki megrendelheti. Kérjük a megrendelést, mert ezzel az iparosjelési intézményeket is támogatják megrendelőink. Az Ipartestület elnöksége.

Hélfőn a katolikus tanítók bálja a Katolikus Körben.

Bazilli Mihály, a villamosmű igazgatója 1934 február 11-én este 6 órakor fogja megtartani negyedik előadását a modern kirakatvilágításról a Kereskedelmi Csarnokban. Az előadó több modeleket fog bemutatni a helyes kirakatvilágítás demonstrálására, ismertetni fogja az „Atrax” kockák használatát a kirakatok effektusának növelése céljából s be fogja mutatni a kivilágított üzleti vitrinek verbuváló erejét a modern kereskedelemben.

Si-kirándulás Stána de Valera. A BTC 9-iki szombat reggeli indulással többnapos si-kirándulást rendez Stána de Valera. Részletes felvilágosítások kaphatók a Central drogériában.

FILMPALACE

Ma, pénteken nagy premier!

Egy éj Velencében

Jonann Strauss zene!

Főszerepben: **Balla Lily, Gombaszöri Ella,**
Oscar Sima és Tino di Pattiera, híres énekes!

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

ORADEA:

Pénteken este fél 9 órakor: **Naplemente előtt.** Gerhardt Hauptmann örökbecsű színműve. Mérsékelt helyárrakkal.

Szombaton délután 4 órakor: **Tessék beszállni.** 10 és 17 leies helyárrakkal.

Szombaton este 9 órakor premier: **Csipekta,** Török Rezső és Fényes Szabolcs világsikerű operettje. Ragyogó szereposztásban. Teljesen modern új diszletekkel. Rendes helyárrakkal.

Vasárnap délelőtt 11 órakor 10 és 17 leies helyárrakkal: **A legnagyobb meglepetés.** — Délután 3 órakor: **Tessék beszállni** 10 és 17 leies helyárrakkal. — Délután 6 órakor: **Zsindelyezik a kaszárnya tetejét.** Rendes helyárrakkal. — Este 9 órakor: **Csipekta.** Rendes helyárrakkal.

— **Naplemente előtt.** Pénteken este fél 9 órakor Gerhardt Hauptmann örökbecsű színműve, a Naplemente előtt van a színház műsorán, mérsékelt helyárrakkal. Páholy 6 személyre 125 lei A legolesőbb hely 15 lei.

— **Tessék beszállni.** Szombaton délután 4 órakor és vasárnap délután 3 órakor a Tessék beszállni szenzációs operett revü két teljes zenekarral, Topán-Teban táncospar felléptével kerül színpadra 10 és 17 leies helyárrakkal.

— **Csipekta.** Szombaton este 9 órakor van a premierje Török Rezső és Fényes Szabolcs világsikerű operettjének a Csipekének, amely a külföldi nagy színházak legnagyobb operett szenzációja. Nálunk olyan ragyogó szereposztásban, szenzációs kiállításban, csodás új diszletekkel kerül színpadra, hogy bámulatba fog ejteni mindenkit. A Csipekta az utolsó operett bemutatónak lesz ebben a játékciklusban és ezért nagy ambícióval készül rá a színház személyzete. A Csipekta szombaton és vasárnap este 9 órakor, hétfőn, kedden és szerdán este fél 9 órakor kerül színpadra, mindenkor rendes helyárrakkal. Jegyekről tanácsos előre gondoskodni.

— **Jegyek a hét összes előadásaira** megváltathatók a színház előveteli penztárában naponta délelőtt 11-1 és délután 4-6-ig.

BÁLINT VILMOS

A DUSGAZDAG

BIBLIAI SZÍNHÁTEK. KLPBEN

Aranyúrvé 15 Lei.

(Az előadás jog 3 példány megvételéhez van kötvé.)

KAPHATÓ:

AZ ERDELYI LAPOK KÖNYVOSZTALYANAL

az erdélyi igazos

Bucure

és a szenári mandátum meg a dolikát vette leghevesebb szokot is, nem cáfol után egyszerűtumokat.

A kamakar kitérn az elől, hódéltán kü volt belügynyeztek nap Ezek a kletetik a k lásokat, úgy vel jut a h dások azo lanak le. A zol, így az tuma már oplálás is r

Bethlen

be optálásá tartja clujji Willer Józ Ferenc lesz

Véres

szövevény

Szerdára vi nistatünteté ban. A kom tényszociális sulyosan m seibe. Egy is sulyosan őrség egyál tésékbe. Po létják, hogy szelsőradiká

A London bogár, hog nek igen n hogy teljes

A képviselőház az erdélyi megyék jórészeiben igazolta a mandátumokat

Bucuresti. Saját tud. A képviselőházban és a szenátusban tovább folytak szerdán a mandátumigazolások. A szenátusban gyorsan megy a dolog, mert a kormánypárt azt a taktikát vette fel, hogy csendben meghallgatja a leghevesebb vádakát és a legkeserűbb panaszokat is, nem szól közbe, nem tiltakozik és nem cáfol — hanem a beszédek elhangzása után egyszerűen igazolja a kifogásolt mandátumokat.

A kamarában azonban nem tud, vagy nem akar kitérni a kormány és a kormánypárt az elől, hogy vitába bocsátkozzék. Szerdán délután különösen *Ghelmegeanu* és *Calinescu* volt belügyminiszterek felszólalásai erdélyi ügyek nagyobb szóharcaikat.

Ezek az intermezzók nagy mértékben késleltetik a képviselőházban a mandátumigazolásokat, úgyhogy naponta alig négy-öt megyével jut a ház tovább. A heves viták és incidensek azonban reális eredmények nélkül zajlanak le. A többség minden mandátumot igazol, így az erdélyi megyék jórészeinek mandátumai már igazolva vannak s már igen sok optálás is megtörtént.

Bethlen György gróf is tegnap nyújtotta be optálását a ház elnökségének. Eszerint megtartja cluj-i mandátumát, míg *Odorheiu Wilfer József*, Maros megyében pedig *Laár Ferenc* lesz a Magyar Párt képviselője.

Véres kommunista tüntetés a Népszövetség városában. Genfből jelentik: Szerdára virradó éjszaka ismét véres kommunistatüntetések voltak a Népszövetség városában. A kommunisták megtámadták a keresztényszociálistákat, a munkásszervezeti titkárt súlyosan megsebesítették. Bele is halt sérüléseibe. Egy fiatal keresztényszociálista német is súlyosan megsebesült. Érdekes, hogy a rendőrség egyáltalán nem avatkozott bele a tüntetésekbe. Politikai körökben ennek okát abban látják, hogy a rendőrség tanácsosa, *Nicole*, szélsőradikális pártállású.

Dollfuss osztrák kancellár és Gömbös miniszterelnök együttes rádiónyilatkozata

A két ország együtt működik a középeurópai probléma megoldásáért

Budapestről jelentik: Gömbös Gyula szerdán este a miniszterelnökségen estélyt adott a Budapesten időző *Dollfuss*, osztrák szövetségi kancellár tiszteletére. Este 11 órakor a két kormányelnök rövid rádiónyilatkozatot tett.

Dollfuss szövetségi kancellár mindenképpel üdvözölte *Gömbös* miniszterelnököt és köszönetet mondott a meleg, baráti fogadtatásért. Majd hangsúlyozta, hogy a Magyarország és Ausztria között fennálló barátság szálai közös történelemben, közös múltban gyökereznek. Azonosak a két ország örömei és szenvedései. *Gömbös*ssel erről a közös sorsról és közösen követendő útról tárgyaltak. A két ország barátsága a közös gazdasági érdekek és az együttműködésre irányuló közös akarat magától értetődő és komoly, hogy szükségtelen minden különösebb formalitás, amikor a jelenlegi kapcsolatokról konzekvenciákat igyekeznek levonni a további munka tekintetében.

Majd befejezésül a következőket mondotta a kancellár:

— Köszöntöm innen, erről a helyről nemcsak a büszke magyar népet, köszöntöm az én népemet, Ausztriát és Bécsét is. Elmondhatom önöknek, hogy az a szívéllyesség, amellyel itt, Budapesten fogadtak, alig múlható felül. Reméljük, hogy a mai nehéz idők elmúlnak és közös munkával megteremtjük az új jövőt, a boldogulást és békét mindkét ország számára.

Bajtársak a háboruban, barátok a politikában.

Gömbös miniszterelnök az üdvözlésre válaszolva, hangsúlyozta, hogy Ausztria és Magyarország bajtársak voltak a háborúban és barátok lettek a politikában. Ez a barátság biztosítja a meghatározott úton való szilárd, közös haladást. Ausztria és Magyarország közjogilag szétváltak ugyan, de a politikában és gazdasági életben együtt kell működniök. Ezt

az együttműködést a két ország földrajzi helyzete indokolja és senki sem választhatja el örökké a két népet. Fenntartani kívánja ezt a barátságot nem csupán érzelmi és politikai alapon, hanem a reálpolitika terén is. Hiszi, hogy sikerülni fog ez a közös munka és Magyarország és Ausztria példát mutatnak majd a világnak, hogyan lehet nehéz helyzetben is fejlődni és előrejutni. Rámutatott a békeszerződések nehéz következményeire és az egyenjogúság hiányára. Kijelentette, hogy egyenjogúságot követel hazája számára és hiszi, hogy ha ezen az alapon Európa elé lép, az országok vezetői meg fogják érteni kívánságát.

Gömbös németül elmondott szavai után magyar nyelven fordult a magyar néphez.

— Az osztrák kancellár úr — mondotta — szíves volt engem és a magyar népet meglátogatni. Azért jött, hogy megbeszéljen bizonyos kérdéseket, amely kérdések mindkét országot egyaránt érintik. A reálpolitikai egymásrautaltság köt össze bennünket. Megbeszéltük, hogy miképpen építsük ki ennek az egymásrautaltságnak a gyakorlati következményeit. Hiszem, hogy a középeurópai probléma megoldása Ausztria és Magyarország együttműködése révén előre fog haladni a maga természetes útján.

Glattfelder Gyula csanádi püspök ünnepélyes tiszteletbeli doktorrá avatása

Szegedről jelentik: Csütörtökön délelőtt 12 órakor ünnepélyes külsőségek között avatták a Ferenc József Tudományegyetem jogi fakultásának tiszteletbeli doktorává *Glattfelder Gyula* csanádi megyéspüspököt. Az egyetem halálját kívánta kifejezni ezzel a nagynevű megyéspüspöknek, azért, hogy mindenkor tekintélye egész súlyával kelt a szegedi egyetem védelmére. A tiszteletbeli doktorráavatás a szegedi egyetem aulájában történt, ahol az egyetem valamennyi tanára s az egyházi és világi hatóságok képviselői is megjelentek. Budapestről *Angyal Pál* rektor, *Aisleitner József* és *Balog Ernő* dékánok jelentek meg. Az avatásnál az egyetem rektora és a jogikar dékánja mondott beszédet, amire *Glattfelder Gyula* magasszónyalású beszédben válaszolt és a keresztény hit erejének terjesztését kötölte az ifjúság lelkére, amely ige egyedül képes a világot megmenteni.

Földinjekciók a kolorádó-bogár ellen Angliában.

A London melletti Tilbury kertjeiben az utóbbi években annyira elszaporodott a kolorádó-bogár, hogy már átterjedt a Temze tulsó partjára is, ahol különösen a burgonyatermelőknek igen nagy károkat okoz. Ez a 10—11 milliméternyi apró fekete rovar annyira szaporodik, hogy teljesen kipusztítja az növényt, amelyre rátelepszik. Képünkön karbon-bisulfat földinjekciókkal pusztítják a kártékony bogár lárváit.

A magyar könyvkiadás remekei

(Magyar Szemle kiadványok.)

Julier: 1914—1918. (A világhaboru magyar szemmel (diszkötés)	Lei 260
Babits: Amor Sanctus	250
Szekfű: Bethlen Gábor	320
Homan: A magyar történetírás új utjai	380
Horváth: A magyar irodalmi műveltség kezdetei	375
Weiss: A magyar társadalom	250
Farkas: A fiatal Magyarország	275

és 10 lel portó.

Aranykor Kapható

111. évf. 30. szám. — Péntek, 1934. február 9.

Oszttrákok, németek és a katolicizmus

Ausztria püspökei közös pásztorlevélben fordulnak a nemzeti szocializmus egyes tanai ellen

Tegnap esti vezérekünk bizonyos általános áttekintést kívánt nyújtani Közép-Európa legkényesebb területének a problémáiról, amelyek egyúttal a katolicizmus világnézeti felvonulását is előidézték. E felvonulás részben bíráló, részben kiegyenlítő akaró. Most a következőkben a bíráló megnyilatkozások egyik legfontosabb alapvetését ismerteljük: az oszttrák püspöki kar karácsonyi közös pásztorlevelét. A közös pásztorlevél kibocsátóinak az élen Innitzer Tivadar bécsi bíbornokérek áll.

A bécsi katolikus nagygyűlés hazafias szempontból.

A pásztorlevél az 1933-ik év szeptemberében Bécsben lefolyt katolikus nagygyűlés méltatásával kezd. A Szentatya külön bíbornoklegátus küldésével tüntette ki ezt a gyűlést, amelyre a világ minden részéből jöttek egyházi méltóságok, a nép pedig többszáz ezres számban sereglett össze. Bécsnek a törökök előli megvédelmezése emléket is ünnepelték ez alkalommal, ami a vallási gyülekezeteinek hazafias szempontból is nagy jelentőséget adott. Ez a jelentőség még jobban elmélyült azáltal, hogy a katolikus nagygyűlésen Ausztria államfője és kormányelnöke is bensőségesen résztvett. Mindketten kijelentették, hogy Ausztria állami létét XI. Pius pápa „Quadragesimo anno” című körlevelének az ajánlása szerint szervezik meg, s a keresztény rendiség alapjára helyezik. Ahogyan a megünnepelt történelmi multban is Ausztria a kereszténység bástyájának mutatkozott, úgy újult meg ez a szerepe a katolikus nagygyűlésen tett közjogi kijelentésekkel.

A kormányának ez az állásfoglalása nagy örömet keltett a katolikusok körében. Az örömet még tovább fokozta, hogy a pápa október 7-ikén, majd október 28-án az előtte megjelenő oszttrák zarándokok előtt ismételt a legmelegebb szeretettel nyilatkozott Ausztria kormányának vezetőiről. Külön dicsérettel tüntette ki Dollfuss kancellár államszervező terveit, s a kancellár elleni merényletre célozva, meghatóan mondotta:

— Imádkozunk a mi jó Istenünkhöz, hogy segítse az ilyen jó és nagyszerű keresztényeket, s védje meg őket a váratlan veszélytől, hadd tudjanak a kedves keresztény Ausztriáért még sokáig és gyümölcsözően dolgozni.

Különböző merénylet alkalmából a pápa külön üdvözlőtáviratot és apostoli áldást is küldött nagyon szerető szavakkal a kancellárnak. Az egyház feje eddig még ritkán tette meg azt, hogy valamely kormány iránt ennyi föltétlen nagyrabecsülést nyilvánítson. Eppen azért Ausztria katolikusai különösen örömteljes kötelességüknek érzik, hogy szilárd hűséggel álljanak mostani kormányuk körül.

A hűséget egyébiránt a katolikus lelkiismeret is diktálja. Vallás erkölcsi alapigazság minden katolikusra nézve, hogy Isten negyedik parancsolata nemcsak a szülők iránt, de az előljárók iránt is előírja a bizalmat, szeretetet és engedelmességet. És az előljárók közé számít a világi felsőség is, mindenekelőtt az állam-kormány, amely keresztény tanítás szerint az ő hatalmát és tekintélyét Istentől kapja.

A hatalom eredete és határa.

Minden földi hatalom és tekintély — mondja tovább a pásztorlevél — az isteni fensőségtől kapja nagyságát. A természetből fogva egyetlen ember se lehet több vagy magasabban álló, mint az emberlény. Eppen ezért egyik se igényelhet maga jogán a másik fölött felsőbbiséget; ez illetéktelen beavatkozás volna másnak a szabadságába és függetlenségébe, átkos elnyomása a gyengébbnek az erősebb által. A jog helyébe az erőszak lépne, a tekintély helyébe a zsarnokság, a szabad elhatározásu engedelmeség helyébe a méltatlan rabszolgaság. Vége lenne az ember szabad személyiségének, az emberi méltóságnak és az

egész emberiség jóvoltának.

Nem a nyers erőszak adhat egyik embernek a másik fölött jogos hatalmat, hanem csak Isten tekintélye tehet egy embert urra és parancsolóvá a másik fölött. „Senkinek sincs — mondja XIII. Leo „Diuturnum illud” kezdetű körlevele — magában vagy magából arra hatalma, hogy mások szabad akaratát megkösse. Egyedül Isten adhat hozzá hatalmat. Eppen azért aki ezt használja, csak Istentől átadott hatalomként használhatja”. Minden emberi tekintély tehát csak helyettesítője Istennek és csak „átruházott hatáskörben” működik, s így minden felelős és előljáró csak „Isten kegyelméből” való urasággal rendelkezik.

Eppen azért az emberi tekintély hatásköre csak ama felhatalmazás határáig terjedhet, amit Isten adott. Amely föllebbvaló a maga hatalomkörét túllépi, visszael az engedelmeség megkövetelésének a jogával. És ha valamit éppen Isten akarata ellen akar megparancsolni, akkor nem szabad neki engedelmeskedni, mert az ilyen engedelmeség egyenesen bűn volna, hiszen már az apostolok mondták, hogy: „Inkább Istennek kell engedelmeskedni, mintsem az embereknek”.

A vezér szüksége és a nép jelentősége.

A következőkben a pásztorlevél nagyérdemű fejtegetést ad arról, hogy a társadalom nem lehet elveztető tekintély nélkül. A legkisebb életkörnek, a családnak is kell, hogy feje legyen. Eppen így van ez az egyházi életben, valamint az állam életében is. Az állam a családok összessége. XIII. Leo pápa az „Annum ingressi” kezdetű körlevelében profétai szavakkal előrelátta a világnak azt a romlását, amit a kommunizmus, szocializmus és nihilizmus tekintélyromboló hatásai előidéznék.

Tehát a nepeknek is kötelességük. — mondja a pásztorlevél, — hogy engedelmeskedjenek. Egyetlen nép se lehet Istennel szemben magafölötti úr és szuverén. Egy nép hatalma és joga, alkotmánya és kormányja végsősorban Isten meghatározásából ered és Isten törvénye alatt áll. A népszuverenitás hamisan magyarázott frázisa nemcsak gondolatnélküli, de kereszténytelen is, sőt legmélyebb alapjaiban istentelen, vagyis istentagadó. Az ugynevezett általános népakarat se alkot semmiféle tekintélyt, ami Istentől független, s nem is állhat fenn semmiféle állami jog ellen. A népakarat csak Isten akaratával egybehangozva tud jogokat teremteni és kötelességeket szabni.

(A pásztorlevélnek ebben a részében nyilvánvalóan célzás van a német mai kormányzatnak arra a jellegzetes magatartására, amellyel minden állami és társadalmi tényre nézve a „nép”-et jelöl meg legfontosabb meghatározónak.)

A közös pásztorlevél további része az oszttrák kormány iránti engedelmesésre inti a hűeket és különösen az ifjakat. Megállapítja, hogy az állami jogos hatalom az engedetlen kilengésekkel szemben halálbüntetésre is jogosult. Aztán felsorolja a Dollfuss-kormány érdemeit az állam rendjének erélyes biztosítása és a keresztény társadalmi eszmék megvalósítása körül. „A nyilvános élet újjákeresztényítése, s az állam és egyház közötti békés együttműködés mindenki javára: ez az a nagyvonalú program és az az elvitathatatlan szolgálat, ami katolikus hívők tömegét is hálára és áldozatkész együttműködésre készíteti”.

A testvérharc és a katolikusok.

Ausztria az európai béke és kultura őrzője akar lenni, s reméli és imádkozik érte, hogy minden állammal és néppel testvériesen együtt tudjon haladni. Ez a felfogás a szomszédos testvérnépre is. Azonban valami szerencsétlen viszály mesterséges válaszfalat emelt a két nép közé.

— Nem mi, oszttrákok idéztük elő ezt a viszályt, — mondja a pásztorlevél, — hanem

a testvérharc ránk kényszerítette. Mi ismételt kezét nyújtottunk a békére és készen tartjuk magunkat, mag kibékülő szellemmel bekebebebbunkat elfogadjuk. Mindenesetre igazi békeállandóság csak a jog alapján lehetséges; ez a jog: Ausztriának a teljes állami önállósága és zavartalan önrendelkezése. Olyan jog, amint minden szuverén államnak a maga részére meg kell követelnie, s amit árulás nélkül egy kormány se adhat föl.

— Egyébként — folytatja a pásztorlevél — ennek a viszálynak nemcsak politikai karaktere van, hanem legmélyebb lényegében a nemzeti szocializmus vallási gondolatköreiből támad. Vitathatatlan tény, hogy a német püspökök már évekkel ezelőtt a nemzeti szocializmust vallási és egyházi szempontból egyhangulag elutasították és elítélték. Eppen úgy kétségtelen tény, hogy a nemzeti szocializmus vallási és egyházi tevédségeinek elítélését kifejezetten fenntartották akkor is, mikor a politikai rendszerváltozás után Németországban a kormány az állam és egyház között a keresztény jogviszonyok biztosítását hivatalosan és ünnepélyesen vállalta. A Szentoszok és Németország közötti konkordátum is csak az állam és egyház közötti jogviszonyokat érinti, azonban legkevésbé sem volt elismerése és jóváhagyása a nemzeti szocializmus vallási és egyházi tevédségeinek. Hogy ez a konkordátum tényleg hogyan hajtódik végre, annak a megítélése a Szentoszokra tartozik. Azonban az egész világ tudja, hogy milyen feszült viszonyok uralkodnak az állam és egyház között a német birodalomban.

A közös pásztorlevél aztán kifejezi azt a véleményét, hogy nem lehet csodálkozni, ha Ausztria katolikusai a vallásuk iránti szeretetből vezetve, aggodalommal vannak a nemzeti szocializmussal szemben.

A közös pásztorlevél aztán utal még arra, hogy 1932. febr. 7-ikén már egy korábbi közös pásztorlevélben figyelemztetést adtak az új mozgalom ellen. Közben egyes püspökök is adtak ki még további megnyilatkozásokat. Mindezek számbavételével az oszttrák püspöki kar négy alapigazság szempontjából foglal állást.

A négy alapigazság.

Szörül-szóra aztán a következőket írja a közös pásztorlevél:

Első alapigazság: Az emberiség olyan egységes család, ami az igazságra és szeretetre van felépítve. Eppen ezért elítéljük a nemzeti szocialista faji elfogultságot, amely fajgyűlöltre és népi összeütközésekre vezet, arra kell hogy vezessen. Hasonlóan elítéljük a kereszténytelen terméketlenítés i (sterilizációs) törvényt, amely a természetjoggal és a katolikus kereszténységgel kibékíthetlen ellentétben van.

Második alapigazság: Az igazi keresztény nacionalizmust Isten akarja és az egyház jóváhagyja, mert a saját népünk iránti szeretet és a hazához való ragaszkodás az emberi természetbe van beleoltva. Eppen azért mi prédikáljuk a keresztény hazafiaságot, elítéljük a hazaárulást és elítéljük a radikális faji anti szemitizmust.

Harmadik alapigazság: Nemzet és állam egymástól különböző jelenségek, s az állam a nemzet fölött áll. Eppen ezért elítéljük a nemzetiségi elv szélsőségre vitelet, védelmezzük hazánk történelmi jogát és üdvözljük az oszttrák gondolat ápolását.

Negyedik alapigazság: Minden nacionalizmus fölött áll a vallás, amely nem nemzeti, hanem nemzetfölötti. A vallás az ősfirrasa és előmozdítója minden népben az igazi kulturának. De nincs egyetlen népre korlátozva, hanem hivatása az, hogy minden népnek megváltást hozzon és jólétét elősegítse. Eppen ezért elítéljük az összes olyan eszméket és törekvéseket, amelyek nemzeti egyházat követelve, végeredményben a katolikus egyházzal való nyílt szakításra kell hogy vezessenek.

A közös pásztorlevél teteleivel szemben a németországi katolikusok részéről a Katolikus Akció világi vezetere, von Pápen Ferenc kancellár adott vitázó fejtegetéseket. Ezt a beszédet következő alkalomkor fogjuk részletesen ismertetni.

H
Központi
Orade
Postafakareképe

Felelősség
Clui szerke
Clui,
Kéziratokat nem

Mária kirá
tud. Mária öz
utazott Belgrá
ra érkezett. Im

A Katoliku
Clujon folyo h
házmegyei igaz
rendes gyűlése
dor Imre s. k.

Móra Ferenc
a kiváló író s r
ságok tagja és
csütörtökön reg
meghalt. Irodal
alföld humusz
európai nyelvr
mezőkről” című

Amerikában h
csak mint író,
régész is ismer
Móra Ferenc
dett, utóbb má
törtökre virrad
ged varosa a
Ferencet, akik
fel. A temetés s
A fővárosból k
temetésre. Halá
látdagokon kiv
beteg ágya m
háza már évek
Szeged észre k

A kormány
filmekre tett s
restli. Saját tu
tőkön értekezle
amelyről a köv
ták ki: A mini
értekezleten rés
igazságügyminis
miniszterek. A
gatanosítására l
nisztereket, hog
nek és irodalm
hozatala megak
fiatalok lelken
nyomatványok
Az értekezlet h
kérdés megoldá
seket határozott
zése céljából. M
végrehajtának.

A következő fel
nista jellegű ny
határozta az e
úgy a külföldr
megjelent közle
a pornografikus
meggátlásánál
tanácsi határoz
nek alkalmazás
alminiszter lesz
ban a külügym
és a szigorubb
mek szigorubb
ten minisztertar
amely Anghel
lentése alapján
szerint adhat ez
gáló Bizottság
a jövőben. A
Akadémia kikül
pítványi intézmé
ügyminiszterium
és írói szervezete

HIREK

Központi szerkesztőség és kiadóhivatal
Oradea, Str. Regele Carol II 5.
Postafelárképzéskénti csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 27.

Felelős szerkesztő: **Peredi György**

Ciuiti szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13. — Telefon 502.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza

Mária királyné hazatért. Timișoara. Saját tud. Mária özvegy királyné, aki a napokban utazott Belgrádba, most hazatérően Timișoara-ra érkezett. Innen folytatta útját București felé.

A Katolikus Népszövetség intéző bizottsága Clujon folyó hó 13-án délután 12 órakor az egyházmegyei igazgatótanács termében tartja havi rendes gyűlését. Betegh Miklós s. k. elnök. Sandor Imre s. k. ügy. igazgató.

Móra Ferenc meghalt. (Budapest). Móra Ferenc, a kiváló író s régész, a Kisfaludy- s Petőfi társaságok tagja és a Dugonics társaság főtitkara, csütörtökön reggel 7 órakor 56 éves korában meghalt. Irodalma a magyar népből a magyar alföld humuszából táplálkozott és műveit több európai nyelvre lefordították. „Ének a búzamezőkről” című munkája, úgy Angliában, mint Amerikában hatalmas könyvsikert ért el. Nemcsak mint író, hanem mint egyik legkiválóbb régész is ismertté tette nevét az egész világon. Móra Ferenc évek óta gyomorrákban szenvedett, utóbb már nem hagyhatta el ágát. Csütörtökre virradó éjszaka beállott az agónia. Szedő varosa a maga halottjának tekinti Móra Ferencet, akit a kulturpalotában ravataloznak fel. A temetés szombaton délelőtt 11 órakor lesz. A fővárosból külön vonat viszi a közönséget a temetésre. Halála pillanatában a közvetlen családtagokon kívül P. Gulácsy Irén tartzkodott a beteg ágya mellett. Szülővárosa Kiskunfélegyháza már évek előtt diszpolgárava választotta és Szedő öszre készült diszpolgárává választani.

A kormány a külföldi sajtótermékekre és filmekre tett szigorú óvintézkedéseket. București. Saját tud. A miniszterelnökségen csütörtökön értekezlet volt Tătărescu elnöklété alatt, amelyről a következő hivatalos közleményt adták ki: A miniszterelnök elnöklété alatt tartott értekezleten résztvettek: a belügyminiszter, az igazságügyminiszter és a miniszterelnökségi alminiszterek. A miniszterelnök intézkedések fogantatására kérte a belügy- és igazságügyminisztereket, hogy a revizionista sajtótermékeknek és irodalmi műveknek az országba való behozatala megakadályozassék; továbbá, hogy a fiatalság lelkének megmérgezésére alkalmas nyomtatványok terjesztésének gátát vessenek. Az értekezlet határozatokat hozott e két komoly kérdés megoldására. Hasonlóképpen intézkedéseket határozott el a filmek alaposabb ellenőrzése céljából. Mindezek az intézkedések azonnal végrehajtandók. E hivatalos közleményhez még a következő felvilágosításokat fűzik: A revizionista jellegű nyomtatványokra vonatkozólag elhatározta az értekezlet, hogy ellenőriztessenek úgy a külföldről behozott, mint az országban megjelent közlemények. Ugyanez lesz az eljárás a pornografikus sajtótermékek terjesztésének megakadályozásánál is. Az intézkedéseket minisztertanácsi határozat fogja magában foglalni és ennek alkalmazásával Mavrodí miniszterelnökségi alminiszter lesz megbízva, aki ebben az irányban a külügyminisztérium sajtóigazgatóságával és a szigorú ellenőrzésére vonatkozólag szintén minisztertanácsi határozat fog intézkedni, amely Angheliescu közoktatásügyi miniszter jelentése alapján állapítja meg, milyen irányelvek szerint adhat ezután az erre kirendelt felülvizsgáló bizottság a filmek bemutatására engedélyt a jövőben. A felülvizsgáló bizottság a Román Akadémia kiküldöttjeiből, továbbá a királyi alapítványi intézmények, a közoktatásügyi- és belügyminisztérium, végül pedig a román újságíró és írói szervezetek képviselőiből tevődik össze.

Hirtelen meghalt néhai Vass József bátyja. Budapestről jelentik: Vass Ferenc, néhai Vass József népjóléti miniszter testvérbátyja szívinfarkus következtében meghalt. Az 58 éves Vass Ferenc a Kinizsi-utcai állami bérpalotának ugyanabban a lakásában és szobájában halt meg, ahol éveken ezelőtt nagynevű öccsével végzett a halál. Vass Ferenc, aki legidősebb fiúvére volt néhai Vass Józsefnek és nemrégiben hagyta abba régi mesterségét, a csizmadiaságot, a miniszter halála után 78 éves édesanyjával és nővérével együtt lakott a Kinizsi-utcai bérpalotában. Vasárnap éjszaka álmában érte utól a halál. Pontosán úgy halt meg, ahogy néhai Vass József. Éjszaka szivvroham végzett vele.

A királyi ügyész lefoglalta a rulettet. Brașov. Saját tud. A múlt nyáron belügyminiszteri engedéllyel a Falusi Gazdak Szövetsége cégére alatt játéklklub kezdte meg működését Brașovban. Mondanunk sem kell, hogy az engedély kiadása törvénytelen uton történt és így a játék kaszinó alig született meg, maris megbukott. Annál nagyobb feltűnést keltett, hogy a napokban újra megpróbálta egy társaság a rulett beállítását. Minden előzetes bejelentés és engedélykérés nélkül az Elite kávéházban meg is kezdte működését, a kávéház helyisége éjszakeről éjszákára zsúfolva volt játékosokkal. De csak pár napig, mert kedden este megjelent a kávéházban Radu Pascu főügyész és elkobozta a lázasan működő rulettet és az Elite kávéház tulajdonosa Mery Robert ellen eljárást indított.

Három inast megölt a szengáz. Timișoara. Saját tud. A Jimboleához tartozó Futók telepén Kiefer Ferenc pekemester Georg Janos segédével és három inassal dolgozott. A segéd este eltávozott, hogy bemenjen Jimboleára, azalatt az inások aludni tértek és a kis szobájukban levő kokszkályhát alaposan megtölték faszénnel. Georg Janos, aki szintén abban a kis szobában szokott aludni, éjjel hazatért s mert valami gázszagot érzett, egyidőre ki is nyitotta az ablakot. Majd aztan lefeküdt ő is. Hajnali felkeltéskor munkához kellett volna látni. A segéd felugrott s felakarta kelteni az inásokat. Azok azonban nem mozdultak. Csakhamar kiünt, hogy mind a három halott. A szengáz ölte meg őket. A szengáz áldozatai: König Ferenc tizenhat, Fint Mihály tizennégy és Wagner Imre szintén tizennégy éves inas. A segéd ugyanabban a szobában, amelyben a gáz a fiukat megölte, még csak rosszul lett sem érzett. Miként utolag bevallja, hazatértekor hallotta ugyan az inások hörgését, de úgy gondolta, hogy azok csak horkolnak. Miután pedig máskor is faszénel fűtöttek, sokszor előfordult, hogy szengáz terjengett a kis szobában.

A szegényház kemencéjében megsülve találtak egy öregembert. Timișoara. Saját tud. Sannicolau Maren, a szegényházban borzalmas leletre bukkantak. A szegényházat, annak idején, egy volt parasztházból alakították át s abban meghagytak a nagy sütőkemencét. Ebben most teljesen megsülve találtak Marazan Gabort, a szegényház hetvenéves lakóját. Valószínűnek látszik, hogy az öreg az éj folyamán fázhatott s hogy jobban melegedjék, a kemencébe bujt. Nem vette azonban észre, hogy abban a hamu alatt még parazs van. Elaludt s meggyult a ruhaja. Az esetet különben a megindított nyomozás lesz hivatalva tisztázní.

Élet-halál harc a farkasokkal és más brașovi hírek. Brașov. Saját tud. Jelentettük, hogy január 15-én bevégzőltek a Brașov melletti Dod községben felállított rádióállomás munkálatai és az állomás használata meg is kezdődött. A leadóállomás igazgatósága kéri a hallgatókat, hogy az új leadóval kapcsolatban felmerülő panaszait vagy igényeiket a Központi rádióállomással közöljék. Cím: București, Constantin Mille-utca 12. — Veszett farkas támadta meg Brașov mellett Márta Sándor erdőőr, akinek bal karját az ordas teljesen szétröncsölte. A megtámadott erdőőr végre is hosszas küzdelem után vadászkeszével leszúrta támadóját. A sulyon megsérült Márist, a cluj-i Pasteur-intézetbe szállították, mert az a gyanu, hogy a farkas veszett volt. — A rendőrség felszólította a Brașovban levő terem- és nézőter tulajdonosokat, hogy legkésőbb folyó hó 15-ig a város házában rendezzék el az 1934-re szóló teremhasználati engedélyt, illetve adják be az idevonatkozó kérvényeket, mert február 15-től enélkül nem használhatók a termek.

Megjelent!

Alexandra
Rachmanova!

Házasság
Dante
hiadás

a vörös viharban

Bőrkiütésben
150 lei

Kapható: az ERDÉLYI LAPOK
KÖNYVOSZTALYANAL.

Elitelt rendőrkomiszár. Timișoara. Saját tud. Már annak idején hírt adtunk Janovici József rendőrkomiszár „esetéről”. A komiszár Aradon teljesített szolgálatot s amikor Kovács Sandor magyar állampolgárt Curticinal határátlépés miatt elfogtak s az aradi rendőrségnek adtak át, a komiszár kísérte az illetőt a timișoari hadbírószághoz. Kovácsnál kétezer lei volt, amit még Aradon elvettek tőle. Ezt a kétezer leit azonban nem kapta meg a hadbírószág. Amikor Kovács a határátlépés miatt rearótt büntetést leült, feljelentést tett az ügyészségen a komiszár ellen. Vizsgálat indult meg, amelynek során Janovici mindent tagadott. A vizsgálóbíró bekérte az aradi rendőrség azon jegyzékét, amelyben a Kovácsra vonatkozó bejegyzések foglaltatnak. A jegyzékből egy lap ki volt tépve, Kovács adatainál nem szerepelt a bejegyzés, hogy pénze is volt, sőt feltűnő volt az is, hogy a jegyzék szerint nem is a komiszár, hanem egy közrendőr kísérte az embert Timișoara-ra. Az ítéletábla, amely a rendőrségi törvény értelmében foglalkozik, mint elsőfokú bíróság, rendőri közegek bűnügyével, Janovicit bűnösnek találta és hivatali sikkasztásért egyévi és tízhavi börtönre ítélte.

Egy szülésznő vezetőse alatt álló banda kővette el a sanióbbi gyilkosságot. Jelentettük, hogy Saniob községben megölték és kirabolták dr. Retek Jozsefnek és 27 éves fiát s hogy meggyanúsítottat őrizetbe vettek. Szerdán este a salárdi csendőrség jelentette telefonon Oradeára, hogy a tetteseket Salardon Bíró Károly 27 éves és Titz Jozsef 27 éves napszámosokat, valamint felbujtójukat: Toth Julianna 45 éves szülésznőt és ennek 17 éves hasonló nevű leányát elfogták. A csendőrség nyomozása bravuroso volt, az eddigi letartóztatással csak félre akartak vezetni a valódi gyilkosokat, akik tettüket beismerték és bevallották, hogy a szülésznő egy szervezett betörőbanda feje, őket is ő vette rá a gyilkosságra, leitatja s megeskette őket, hogy nem fogják elárulni. A szülésznő tudta, hogy Reteknél nagyobb összeg van, de a gyilkosok csak 319 leit találtak, mert azelőtt való nap ötvenezer leit átadott a testvérenek. A gyilkosok bevallották, hogy reggel 7 órakor állítottak be Reteknéhez azzal, hogy bort akarnak venni. Retekné leültette s bort tett eléjük. Egy óvatlan pillanatban egyik rabló hábaszurta Retek Istvánt, majd szívébe szurt és elvágta a nyakát. Az édesanya összesétt és zokogva mondta, hogy nincs pénz a háznál. De a vadállati érzésű két rabló a földről felemelte s követelte, hogy velük együtt keresse a pénzt, de az asszony csak 314 leit tudott előadni. Erre őt is megölték. Hazamentek Salárdra és a pénzt a véres késsel együtt átadták a hábaasszonynak, akinél a csendőrok a kést meg is találtak, valamint egy cédulára felírva Retekné nevét. Erre megtört és tagadasával felhagyva, bevallotta, hogy ő eszelte ki a gyilkosságot s vette rá a két napszámost. Számos betörés, lopás és gyilkossági kísérlet fuzódik a hábaasszony vezetése alatt álló bandához, amelynek meg két tagja van, akik megszoktak és most nyomozza a csendőrség. A gyilkosokat beszállított az oradeai csendőr-szárnyparancsnokságra, amely a nyomozás befejezése után átadja az ügyészségnek.

Zürichi zárlat. Párizs 20.34, London 15.90, Newyork 318 fél, Brüsszel 71.95, Milánó 27.11, Madrid 41.80, Amszterdam 207.60, Berlin 122.10, Bécs 73.08 (57.40), Prága 15.28. Varsó 58.05, Belgrád 700, București 305.

Elégett a „Columbia” nevű repülőgép, az amerikai aviatika egyik büszkesége.

Chamberlin és Lewine világhírű óceánrepülőgépe, a „Columbia”, amellyel 1927-ben New Yorkból Európába repültek és Berlinben szálltak le, egy tüzeset alkalmával a wilmingtoni légikikötőben elégett. A Columbia több nagyszerű óceánrepülésnél is szerepelt, úgyhogy nevét az egész világon ismerik.

Nyomavesztett egy odorhelumegyei választónak. Odorheiu. Saját tud. Gábor Péter 38 éves Călugăreni székely gazda december 20-án elindult hazulról, hogy Mártonus községbe menjen a többi községbeli választókkal együtt az aznapi képviselőválasztásra. Mártonus községbe meg is érkezett s ott töltötte az egész napot, legutoljára este 9 órakor a szövetkezeti italmérésben látták. Gábor Péter a választásról többé haza nem tért, teljesen nyomavesztett s bár hozzátartozói s falusfelei mindent felkutattak a hátrának azon a részén, amelyeken keresztül az egészen közelfekvő községbe vissza kellett volna térnie, sem őt vagy holttestét fel nem találták, sem pedig semmiféle nyomára nem akadtak. Az eltűnt felesége Molnár Veronika Braşovban szolgál, egy 13 éves leánya van, aki otthon a községben a nagyanyjánál tartózkodik. Hozzá tartozói ezuton is kéri, hogy ha valaki tud valamit az eltűnről, közölje azt Călugăreni (jud. Odorheiu) község előjáróságával. A nyomrajutás megkönnyítése érdekében közöljük a szóbanforgó helységnek régi alakjait: Călugăreni = Homorodremete, Mártonus = Homorodszentmárton, jud. Odorheiu = Udvarhely megye.

Magyar főiskolai hallgatók Clujon ezidén is megrendezik szokásos diákbáljukat a Székely Társaság keretében, szegény diáktársaik felségélyezésére. A bál 1934 február 11-én, vasárnap este 7 órakor kezdődik a kereskedelmi és iparkamara új épületének összes termeiben. Magyarok, segítsünk a jövő nemzedéken. (Pénzbeli adományokat a Magyar Párt cluj-i központja, vagy a helyi tagozatok is elfogadják.)

Lopással rágalmazta meg a vállalat a gépészt, hogy elbocsáthassa. Braşov. Saját tud. A Korona-szálloda igazgatósága a múlt év őszén elbocsátotta állásából Szánay István gépészt, akit azzal vádolt meg, hogy a vállalatól nagymennyiségű olajat lopott és azt eladta, a pénzt pedig a saját céljaira használta fel. Az elbocsátott Szánay a munkakamarához fordult igazságért, amelynek bírósága tegnap foglalkozott az ügyvel. A szálloda számos tanut sorakoztatott fel Szánay ellen, akik Szánay elbocsátása alkalmával a vállalat kérésére egy nyilatkozatot írtak alá, amelyben arról tanuskodtak, hogy tudnak arról, hogy a gépész lopkodta a szálloda olajraktárát. A tegnapi tárgyaláson a tanúk kijelentették, hogy a terhelő nyilatkozatot az igazgatóság parancsára írták alá. Szóval a szálloda lopással vádoolta meg a magyar gépészt, hogy elbocsáthassa állásából. A bíróság hosszú tárgyalás után hirdetett ítéletet, amely szerint a munkabíró megállapította a rágalmat a gépésszel szemben és kötelezte a Korona-szállodát 32.800 lei kártérítés megfizetésére.

Rolly törpe, a kis Zoli partnere meghalt. Budapestről jelentik: A Korányi-klinika körtermében meghalt Rolly, a világ egyik legkisebb törpéje. Rolly a híres Zoli törpének volt a partnere. Rolly gimnáziumi érettségit tett s egy ideig műszaki tisztviselő volt. Később kedvet kapott az artista pályára, megismerkedett Zolival és együtt léptek fel. Rolly az évek során nagy vagyont gyűjtött. Régi asztmája döntötte ágyba és végzett vele 35 éves korában.

Még néhány példány kapható

a következő naptárakból:

- ERDELYI SZENT CSALAD NAPTAR.** Sima papíron, igen szép kepekkel, művész: boritolappal, a legváltozatosabb tartalommal, 160 oldal Ár: 20 lei
 - MESEMONDÓ NAPTAR.** Népies, érdekfeszítő tartalom, teljes vásárjegyzék, piros-fekete naptárrész, 112 oldal Ár: 15 lei
 - FÖLDMŰVELŐK NAPTARA.** Népies, érdekfeszítő tartalom, teljes vásárjegyzék, piros-fekete naptárrész, 112 oldal Ár: 15 lei
 - KERESZTÉNY ÉLET KÉPES NAGY NAPTAR.** Népies, érdekfeszítő tartalom, teljes vásárjegyzék, piros-fekete naptárrész, 112 oldal Ár: 15 lei
 - PAZMÁNY PÉTER NAGY KÉPES NAPTAR.** Népies, érdekfeszítő tartalom, teljes vásárjegyzék, piros-fekete naptárrész, 112 oldal Ár: 15 lei
 - MÁRIAPÓCSI KÉPES NAGY NAPTAR.** Népies, érdekfeszítő tartalom, teljes vásárjegyzék, piros-fekete naptárrész, 112 oldal Ár: 15 lei
- Magános megrendelőknek, legalább 20 példány rendelése esetén 100% engedmény. 20 példányon felüli rendelése esetén a szállítási költséget a kiadó viseli. Könyvkereskedőknek legalább 30 példány rendelése esetén 25% engedmény.

ERDELYI LAPOK NAPTÁROSZTALYA

Biztos siker,

ha gyümölcsfáit a **Moskovits Ipartelepek r. t., Oradea,** által gyártott, elismert jóhatású növényvédelmi szerekkel kezeli!

Ajánljuk a gyümölcsfák téli kezelésére:

„Neo-Dendrin” gyümölcsfakarbolineum,
„Pomrin” savmentes vértetükátrány,
„Amonil” kénkészítmény,
„Sotor” hernyóenyv
szereinket.

Kapható: Oradea,

ANDRÉNYI KÁROLY ÉS FIAI R. T.

CAILLAUX A FELEBARÁTI SZERETET

BETONJARÓL. A francia szabadkőművesség-ről mindenki tudja, hogy milyen megátkozott ellensége az egyháznak, hogy mennyire a szabad gondolkodás tradícióiban nevelődve gunyolódott és tört lándzsát minden felett, ami a vallásos érületnek kedves, az Istenéhez fordult léleknek szent volt. Ennek a francia szabadkőművességnek, a hírhedt nyugati liberalizmusnak vezéralakja Joseph Caillaux, a nagynevű francia pénzügyminiszter, aki nemcsak kormányelnöke volt Franciaországnak, hanem ami sokkal többet jelent, a szenátus állandó pénzügyi bizottságának elnöke is. Szóval vezető szerepe volt és van abban a szenátusban, amely tulajdonképpen irányítója a francia politikának. Nos ugyanennek a Joseph Caillauxnak tollából most cikk jelent meg a Neue Freie Presse vasárnapi számában, amelyben a francia demokrácia nagynevű polgára az osztályharcról és a faji gyűlölködésről értekezik.

A cikkirő mindenekelőtt Marx történelmi materializmusával, valamint a többletérték demagógiájával száll szembe, hogy azután az egyháznak társadalmakat alakító erejével foglalkozhassék. És itt a francia szabadkőműves a következőket állapítja meg: „A gyűlöletre sem állami, sem társadalmi élet felépíteni nem lehet. Ugy az állam, mint a társadalom csupán a kölcsönös szeretet, a türelem, a közösséghez való tartozás akarataiból létezik. Talán Marx is belátta élete alkonyán ezeket az igazságokat, hiszen kijelentette, hogy ami személyét illeti, nem marxista! Akárhogyan van, mégis Marx egyik legvégzetesebb tévedése a vallással és kereszténységgel szemben elfoglalt álláspontja volt. Kétségtelen, hogy a világot csak az elmulhatatlan parancs, az egymás iránti szeretetről szóló, építhető újra. Elektépes emberi társadalom csak a jóságra és a felebaráti szeretetre támaszkodhat és sohasem felejtse, hogy az emberiség nemesebbé tétele a Hegyi Beszédből indult ki. Tagadhatatlan, hogy az emberi társadalom békés fejlődésének útja rengeteg áldozaton, önfeláldozáson vezet át, de a kereszténység immár kétezer esztendője irányít mutat ebben. Megszüntette a rabslaságát, századokon keresztül küzdött a szegények felszabadításáért és követelni fogja a munkabérek méltányos rendezését is, miután azok ma kétségtelenül még nem felelnek meg az ideális állapotoknak. A szegény Marx ezt nem értette meg és a faji gyűlölködés apostolai sem érthetik meg a lélek közösségét. Eppen manapság és ma inkább, mint valaha, kell helyreállítani az emberek és a nemzetek lelki kapcsolatát, hogy így az egyetlen lehetséges alapon, a felebaráti szeretet betonján keljen életre az új, megéni érdemes világ”.
„A szabadgondolkodó, szabadkőműves Caillaux írja ezt!...”

Megjelent a Rózsaső legújabb száma. A Rózsaső című pompásan illusztrált hitbuzgalmi folyóirat februári száma most jelent meg, tartalmából kiemeljük a következőket: XI. Pius pápa (cikk). „Miért versz engem”. M. J.: „Most bocsátd el Uram szolgálodat... Erdő E. Béla: A családi béke, Szilágyi Irénke: Az én imám (vers). Szent Balázs áldás. A Szeplőtelen Szűz megjelenése. Lakatos Klári: Susogdd el neki (vers). Kis Szent Teréz és a papok, Kérdések-feleletek. Nagy Klára: Kis Teréz farsangi imája. Bogschné Pezold I.: A mi utunk (versek). Egy híres író bírálata Kis Szent Teréz irodalmi munkáiról. Kis Szent Terézke XI. Pius pápa égi pártfogója. Elmélkedés a hónap minden napjára. A Kis Szent Teréz kultusz visszhangja Németországban. Nagy Klára: Jézuska fázik (vers). Hírek. Misszió. Kereszt-rejtvény, stb. A Tombory Béla kitűnő szerkesztésében megjelenő, képekkel díszített és tartalmass folyóirat előfizetési ára egész évre 70 lei. Megrendelhető: Oradea, Str. Take Jonescu 4. Megjelenik minden hónap harmadikán. A lap a Szent László nyomda izléses, szép kiállításában jelent meg számos képpel.

Ott Parányi a tél. cs borult a gyon bo perdült

Az laka ala dezett v szabadon egy resz szel be r

Zúzó lopózott

Vézn

ágyban lakon. E

a szabad se cipője tott, nem sersa vol

nakozva szeretett ki Egy

Zúzmarazt látta

húzták m bacsakaba egy-kettő

Csakhog ágyban és nehez

Csáki na, Farka

Gsonka F zár Istvá

zsi, Gálfi

Kovács J

Urban J

henna fé meg a fe

már el is pedig me

szentelők ijedt az

jába. Biz most még

egyszer n gunk örv

nekem az első iboly

lón megk „könyvedj

rácsonyó hát? Irja

rom level fel, az em

jó is! Mí gyanutlan

kedem, h nőm a le mélem ni

makkgesből öllele

kerül. Do sorokat. A

jókvánstás mielő Rejtvénye

ragról ni nek, ha

vashatnár Evikének

és Bozsej az en kic

hogy min

lól sikerü

kerülnek.

A GYERMEK

ROVATVEZETŐ:
CSÜRÖS EMILIA

Zuzmara-tündérke

Ott lakott egy őszirózsabokor tövében. Parányi fészket szép-fehéresipkével díszítette a tél csillogó hópihékből ragyogó mennyezet borult a feje fölé és Zuzmara tündérke nagyon boldog volt. Sokszor ő maga is táncra perdült a hópihékkal jókedvében.

Az őszirózsabokor egy rozoga kunyhó ablaka alatt díszelgett. A kunyhó ablakán töredezett volt az üveg, egy háromszögletű nyílás szabadon is maradt, azt rongyokkal tömte be egy reszkető sápadt kéz, hogy a dermesztő téli szél be ne surranhason a szobába.

Zuzmara tündérke maga is gyakran odalopózott az ablakhoz és belesett rajta.

Vézna kisfiú feküdt odabent egy pokrócos ágyban és szomorúan nézegette kifelé az ablakon. Egész télen át egyszer sem mehetett ki a szabad levegőre, mert nem volt se ruhája, se cipője. Egyetlen egyszer sem hógolyozhatott, nem is szánkózhatott. Bizony szomorú sorsa volt a kisfiúnak. Zuzmara tündérke szárazon nézte az ablakon keresztül a kisfiút és szeretett volna valamivel örömet szerezni neki. Egy ragyogó napfényes reggelen, amikor Zuzmara tündérke megint az ablakba repült, azt látta, hogy a háromszögletű nyílásból kihúzták a rongyokat és be lehet menni a szobácskába. Nem sokat gondolkodott, hanem egy-kettőre ott termelt a kisfiú pokrócán. Csakhogy a kisfiú lezárta szemmel feküdt az ágyban, arca olyan piros volt, mint a rózsza és nehezen lélegzett. Mellette egy könnyessze-

mű, szomorú asszony ült és remegve figyelte, hogy felnyitja-e a kisfiú a szemét? ...

Zuzmara tündérke nézle-nézte a gyermek lüktető halántékát, aztán gondolt egyet. Egy pillanat alatt ott termelt a kisfiú homlokán és parányi kezeivel simogatni, cirógatni kezdte az arcát.

Addig simogatta, cirógatta, amíg a fiúcska felnyitotta a szemét és rámosolygott a szomorú asszonynak:

— Édesanyám, lelkem nem ... egy csöppet sem a fejem! Jaj de jó hogy épp itt.

A szomorú asszony boldogan nevetett:

— Hála a jó Istennek! Nézd csak, milyen jó melegen süt odakint a nap! Nemsokára elolvad a hó és szép ibolyás, napsugaras tavasz lesz! Idd meg már ezt a jó kis tejeskét, ettől újra erős és egészséges leszel!

Amíg a kisfiú a tejet szücsölgette, egyikük sem vette észre, hogy szegény Zuzmara tündérke elolvadt a fiúcska homlokán és hogy csillogó vízsepp lett belőle. Az sem maradt sokáig. A kisfiú forró homlokán hamarosan párává lett és kirepült a törött ablak nyílásán. Egyenesen a nap felé. Utközben sok-sok Zuzmara tündérkével találkozott, akik az első meleg tavaszi napon mind itt hagyták a földet, hogy pára alakjában siessenek a jó öreg nap felé, aki hívja, várja őket. Zuzmara tündérke is engedelmességet és boldogan vitte magával emlékül a meggyógyult fiú édes kagáját.

Eminéni üzeni:

Csáki Juliska, Kovács Piroska, Kovács Anna, Farkas Mariska, Farkas Ilonka, Lévai Gizella, Csonka Ferike, Krizsán Mihály, Husvét Pali, Vozár István, Szabó Pál, Ködmön Béla, Gorcsa Erzsike, Gálfi Mariska, Sebestyén Mária, Varga Pál, Kovács László, Papp Rózsika, Csonka Erzsike, Urban Judit. Kedves levélkétekben még szinte benne fénylik a karácsonyfagyertyák fénye, meg a fenyőfák illata, de amióta iratok nekem, már el is ment, vissza is jött újból a hó, most pedig megint csontig fagyott a föld. Gyertyaszentelőkor sütött a nap és Mackóbácsi úgy megijedt az árnyéktól, hogy visszabújt a barlangjába. Bizony szomorú dolog ez gyerekek, mert most még jó néhány napig eltart a hideg, de egyszer majdesak vége lesz és annál jobban fogunk örövendezni a melegnek. Majd írjátok meg nekem azt is, hogy ki találja a közületek a legelső ibolyát a mezőn. Csáki Juliskám, téged külön megkérdezlek, hogy mit jelent ez a szó: „könyvedjesen”. Azt írod, hogy így telt el a karácsonyod — szeretném tudni milyen is volt hát? Irjatok mielőbb újból drága gyerekek, várom leveleteket! **Szöke Mani-és Emi.** Szerencsém fel, az ember sohasem tudhatja mikor éri valami jó is! Miért csak a téglá hullhat váratlanul a gyanútlan járóelő fejére? Én is abban reménykedem, hogy együtt leszünk a nagy úton. Köszönöm a levélzállítmányt, kérek máskor is! Remélem nincsen már semmi baj a betegséggel és makkegészségesen virultok mind a ketten! Szívemből ölellek! **Nagy Irénke.** Rejtvenyed jó, sorra kerül. **Doktornéni.** Köszönöm a kedves, meleg sorokat. Adj a Isten, hogy megvalósuljon minden jókívánságod! **Soltész Pityu.** Hát csak gyere pajtás mielőbb, szeretettel várlak! **Stefán Lacika.** Rejtvenyeid jók, sorra kerülnek. **Garán Evi.** Hárgról nincs szó Evikém, de azért jobban örülök, ha gyakrabban és hosszabb leveleken olvashatnám a nevedet. **Juhász Jucika.** A Garán Evikének szóló üzenet neked is szól. **Nagy Iboly és Bozsejovszky Dona.** Isten hozott benneteket az én kicsi olvasóim közé és köszönöm nektek, hogy mángyárt első bemutatkozásra egy csomó jó sikerült rejtvenyt küldtetek. Rövidesen sorra kerülnek. Szeretettel üdvözöllek és a „kitartást”

és „hűsöget” számon fogom tartani. Szeretnék hosszabb levelet is kapni tőletek! **Labud Lacika.** Bár a gyászjelentést nem kaptam meg Lacikám, amikor a lapban láttam a szomorú hírt, rögtön a szívembe vágott a gondolat, hogy titeket süttött árvasággal a jó Isten. Szívemből osztozom szomorúságotokban! **Lévkédből** azt látom, hogy sikerült már befenyugodnotok a jó Isten rendelkezésébe, ő meg is fog vigasztalni benneteket. Neked most nagyon jó kisfiúnak kell lenned Lacikám, hogy anyuskádnak minél több örömet szerezhess! A sok rejtvenyt köszönöm, a közölhetők sorra is fognak kerülni, mert nagyon ügyesek! **Sinka Sándor.** Rejtvenyed jó, sorra kerül. **Glósz Bandi.** Bizonyára a címzés okozhatja a kesést Bandikám, majd utánajárok, hogy a csomagot mielőbb megkaphasd. **Zay Albert.** Annak örülök, hogy úgy szereted a mi újságunkat, de azért arra szeretnék kérni, hogy se a napi híreket, se a politikai cikkeket ne olvasd. Légy hűséges kiskatonája a mi rovatunknak, a nagyoknak való részt hagyd a nagyoknak! Ahelyett inkább szerkeszd nekem néhány talpraesett eredeti rejtvenyt! Próbálkozzatok meg Tóth Sanyival, hadd lássuk, ki a legény a gáton?! **Tóth Sándor.** Olyan szépen kidíszítetted a rejtvenyfejtesedet, hogy öröm nézni! Nagymamád én is szívből üdvözölöm! **Szirmai Tibike.** A pályázatod ugyan lekészt Tibikém, de azért ne busulj, a husvétin majd ki lehet potolni a mulasztást. Amióta leveledet megírtad, újra konviktusi fiúcska vagy, csak hogy most ugye, sokkal jobb dolgod van, mert Zoltika is ott van melletted? Anyuka hány-szor látogatott meg benneteket karácsony óta? Irjatok közösen levelet! **Szirmai Zoltika.** Nagyon köszönöm a kedves fényképet Zoltikám. Igen örülök annak, hogy most már anyuskátokat is ismerem legalább képről, akinek az arcáról azt olvasom le, hogy nemcsak nagyon szeret benneteket, hanem büszke is az ő három fiacskájára. Anyuskátoknak is köszönöm a kedves figyelmet és szívből üdvözölöm! Úgy sejttem, hogy üzenetemet már Satu Maren fogod olvasni, azért kérek, írd meg, hogy tetszik a regulás életrend? **Szirmai Gyuszi.** Az bizony szomorú dolog Gyuszikám, hogy most már egyedül vagy otthon. De bizonyára jó oldala is van az egyedüllétnek. Így például a csukamájolajat sem kell senkivel

megosztani, mindenből az egész porció neked jut! Na, ne haragudj ezért a tréfaért, tudom én, hogy jószívű kisfiú vagy és hogy szívesen megosztasz minden jót fiverkéddel, de hát abba már bele kell törödni, hogy ez a dolgok rendje. Amikor én olyan kicsi voltam, mint te, minden évben csak egyszer, a nagy vakációban kerültem haza az intézetből, pedig mi is hárman voltunk testvérek és nagyon szerettük egymást. Hízta-e már valamit Gyuszikám? Ird meg kérlek, mert szeretném már hallani, hogy jó néhány kilóval nehezebb vagy. A husvétit pályázatra várlak! **Brem Erzsike.** Kedves levélkédben még a karácsonyi örömeimről írsz, ne haragudj, hogy csak most válaszolhatok reá. Nagyon szeretném tudni, hogy nekem mit hozott a Jezuska? Hát elarultam, két dolgot: Először is elhozta vendégül hoztam az öcsémet, ami igen nagy öröm volt, másodszor hozott egy szép csokor elő fehér orgonavirágot. Ez is nagy öröm volt. És elhozta a ti aranyos levélkéteket, amelyek özönével jöttek az ország minden tájáról! Ez volt a legnagyobb öröm és a legkedvesebb Jezuska ajándék. Irj máskor is Erzsikém, ne várd meg mindig a vakációt! **Brem Irénke.** Mióta kedves levélkédet megírtad, bizonyára megszerezted a tíz egyest, meg az ajándékot. Ird meg, hogy eltaláltam-e? Anyuskád jól mondja, hogy a Jezuska minden jó emberhez elmegy, de nemcsak karácsonykor, hanem valahányszor valami jót vagy szépet cselekszünk, mindig megszólal a szívünkben. Figyeld csak meg Irénkém! Irj mielőbb újra! **Szaly Kató.** Tehát eltaláltam, hogy te voltál a kis szörakozott! Felismertem az irasodat. Ennek magam is örülök, mert hiszen a posta naponta jó néhány szarkalabas levélkét hoz és a legtöbbet már a borítékjáról felismerem, hogy ki írja. Magdusnak minél nagyobb súlygyarapodást kívánok! **Krolácsék Duci, Szabó Ilke.** Mutakozzatok be részletesebben is gyerekek! A levelező-lapon annyi üres hely van, hadd ismerjük há egy kicsit közelebbről egymást!

A többi levélre a jövő héten válaszolok.

REJTVÉNYEK

I. REJTETT IRAS.

Beküldte: Tóth Sándor.

Cz. Jezy — Zoa et,
Séogi. I. Ag. Kik.
Apny — vt — B. Sasa
Knae — evo, álól
aek... n, — Dal, Get —
S. K. L. sned — ngi.

II. VONALREJTVÉNY.

Beküldték: Szirmai Gizike és Béluska.

O a d ó t a s k a e n !

A 19. számban közölt rejtvenyek helyes megfejtése:

I. Mecs László,

II.

8	5	7	6
5	8	6	7
7	6	5	8
6	7	8	5

III. Lassan járj, tovább érsz.

Megfejtették: Juhász Jucika, Szirmai Gizike és Béluska, Ince Zoltí, Stefán Lacika, Soltész Pityu, Labud Lacika, Sinka Sándor, Magyar Giza, Glósz Bandi, Német Sanyi, Zay Albert, Tóth Sándor, Szabó Ilke, Krolácsék Duci, Czler Károly, Cseh Magda, Lukács Evike, Garán Éva, Nagy Irénke, Pallós Rózi és Nusli.

A sorsoláson Németh Sanyi nyerte meg a könyvet.

SPORT

Megkezdődtek a jéghekkvilágbajnokságok középdöntői — Magyarország döntetlenül játszott Olaszországgal —

Milánóból jelentik: A jéghekkvilágbajnokságok selejtező mérkőzéseit befejezték. Mindhárom csoportban most már — Kanada és USA bevonásával — 3-3 csapat maradt. A selejtezők során a III. csoportban ugyanis hármas holtverseny adódott Ausztria, Olaszország és Németország között. A rendezőség nem tudta, hogy most mit tegyen. Végre úgy döntöttek, hogy mind a három nemzet csapítát keresztülengedik a középdöntőbe s az eredetileg tervezett két csoport helyett hármat jelölnek ki. A döntőbe azután a csoportgyőztesek és negyediknek a csoportok második helyezettjeinek körmérkőzéséből kikerülő győztes jut. A középdöntő csoportjai egyébként a következők:

I. csoport: USA, Ausztria és Csehszlovákia.

II. csoport: Svájc, Magyarország és Olaszország.

III. csoport: Kanada, Németország és Franciaország.

A magyar csapat, mint a fentiekből látható, a legserencsésebb sorsolást kapta.

A középdöntő eddigi eredményei a következők:

Kanada—Franciaország 9:0 (4:0, 5:0, 0:0). A kanadaiak legjobb játékosa Scarfe volt, egy-maga három gólt ütött.

USA—Csehszlovákia 1:0 (0:0, 1:0, 0:0). Összeszedték magukat a csehszlovákok. A gólt Millon ütötte.

Magyarország—Olaszország 0:0. A magyar csapat lelkes és jó játéka sokszor ragadta tapsra a közönséget. Mindkét csapat a védekezésben nyújtott kiváló. A magyaroknál Hircsák ragyogóan védett, elől Miklós II. volt a legjobb.

Csehszlovákia—Ausztria 4:0. A csehek főlényes győzelmé meglepetés.

A vígaszdíjat is lejátszották Anglia—Belgium 3:0 (0:0, 2:0, 1:0).

A nagycsapatra vonatkozólag Meisl a következőket mondotta:

— Amint egykor Poppowichról, Blumról, Reinerről is kénytelen voltam lemondani, bár egyesületükben még vígan játszottak, ugyanúgy kénytelen voltam most már eltekinteni Sindelar és Schall beállításától is. Már az őszi bécsi osztrák-magyar mérkőzés után láttam azt, hogy ezeknek a játékosoknak kezdőképessége nem az, amire a válogatottban szükség van, a skót-angol-holland túrinnal még egy kísérletet tettem velük. Az eredmény közismert. En nem tudok a válogatottban olyan játékosokat használni, akik nem küzdenek minden erejükkel első perctől az utolsóig.

A torinói Európa Kupa-mérkőzést a svájci Mercet vezeti, Triesztben Kann Frigyes lesz a bíró.

Összeállították az olaszok ellen kiálló osztrák válogatott futballcsapatot

Bécsből jelentik: Meisl ma este összeállította a Torinóba menő osztrák válogatott csapatot, még pedig a következőképpen: Platzer (Admira). — Cisar, Sestá (WAC). — Wagner (Rapid), Smistik (Rapid), Nausch (Austria). — Zischek (Wacker), Kaburek, Bican, Binder (Rapid), Viertel (Austria). Tartalék: Franzl, WSC, Mock Austria. A Triesztbe utazó B csapat összeállítása a következő: Raffl, Rapid — Donnenfeld, Hakoah, Tauschek, Rapid. — Braun, WAC, Haffmann, Vienna, Machu, Vienna. — Brosenbauer, Vienna, Adélbrecht, Vienna, Stroh, Austria, Schall, Admira, Langeter, FAC. — Tartalék: Kovar, Libertas, Jesstrab, Rapid.

Legszebb nagybőjti prédikációk:

Czumbel: A kereszt útján 60.— lei
Pakocs: Örömet akartok . 45.— lei
Tóth: A szenvedő és győzedelmes Krisztus . . 275.— lei és 10 lei portó.

Kapható: az ERDÉLYI LAPOK KÖNYVOSZTALYANAL.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.)

Lakás

Négyszobás és kétszobás modern lakás május 1-re kiadó. Oradea, Str. Bratianu 27. sz.

Kétszobás lakások melékkelhelyiséggel azonnal kiadók. Oradea, Str. Dr. Ioan Ciordas 38 sz.

Kiadó azonnal csinosan bútorozott utcai szoba ur-ember részére. Ugyanott ebédlőkredenc és asztal eladó. Oradea, Str. Pasteur 7.

Háromszobás, fürdőszobás, földszintes lakást keresek május egyre. Cím a kiadóban.

PUHA OLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t. Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Adás-vétel

Egy pár belovagolt cím-bás ló, besorozva — jutányosan eladó. Cím a kiadóban.

Keresek megvételre egy rövid zongorát. Betuket Elek tanító, Valca lui Mihai jud. Bihor.

Jelmerek kölcsönzése a Czillér-áruházban.

Modern, teljesen új dísz-ebédlő eladó. Cím a kiadóban.

Különléle.

Nyomatványokat jutányos áron, csinos kivitelben készít a Szent László nyomda Rt. Oradea, Katolikus Kör.

Akar hallatlanul olcsón 10 feledhetetlen napot

biztosítani önmagának?

Akkor feltétlenül csatlakozzék az

Erdélyi Lapok

olaszországi és római csodavonatához!

Társasutazásunk

a legszebb hónapban: április 30-án délelőtt 10:30-kor indul Oradeáról!

Ne mulassza el ezt minél előbb megtenni, mert soha többet nem lesz alkalma arra, hogy mindössze

5400 leiért

megláthassa Olaszország legszebb városait:

ROMÁT, FIRENZÉT, VELENCÉT és azoknak nevezetességeit.

A fentemlített 5400 lei személyenkénti díjért adunk: Teljes vasúti menetjegyet, külön vasúti kocsikkal ORADEATÓL—ORADEAIG, az összes szükséges vizumokat, BUDAPESTEN meleg vacsorát, a csomagok megőrzését és kiszállítását, belépőjegyeket a vatikáni múzeumokba, katakombákba, az UFFICI és PITTI képtárakba, ELSŐRENDŰ ELSZALLASOLÁST ES ELLÁTÁST, a vonaton ebédet, illetőleg vacsorát VELENCÉBŐL—FIRENZÉBE, továbbá FIRENZÉBŐL—RÓMABA menet, VELENCÉBEN külön hatót, mindenütt szakszerű vezetőket, valamint autókarakat RÓMABAN.

Egyéni útleveél szükséges. Jelentkezési határidő 1934 március 25.

Minden bővebb felvilágosítást megad kiadóhivatalunk.